

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a **Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported** (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

382

1013

206.5

S-36

L.U.C.

ՀԱՅՈՑ ԱԶԳԱՐԳԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԿՈՎԿԵՍԵՐԻՑԸ ԿԱՆՆ—ՄԵՐԳԱՐԵՐԵՆԿԱՆ

ԳՐԱԳԱՐԱՆ

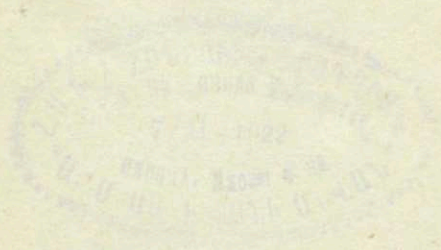
Նուէր օր. Մարիամ Արամեանից՝ ի յեւ-
սակ իւր հօր՝ քժ. Միսակ Արամեանի:

Կ. Պ. Պ.

XVI, 9.

9.

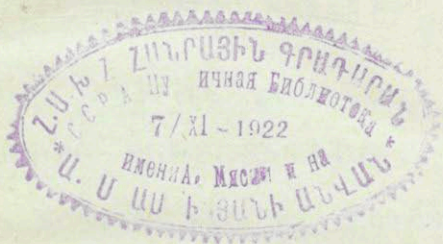
9

SEP 4

1908

3828

868774

9-04-102668

1792-12

8th March 1792

7

8

206.5

S-36 ՏԵՏՐԸԿ

~~203~~

S-36

4

ԳՈՎԱՄԱՆԵՆՑ

Ի ՎԵՐԱՅ ՀԱՄՕՐԻՆ ՏՆՕՐԻՆԱԿԱՆ

ՍՈՒՐԲ ՈՒԽՏԱՏԵՂԵԱՅ

ՈՐԲ ԵՆ ՅԱՍՏՈՒԱԾԱԿՐԱՇ ԳԱՂԱՔՆ

ՍՈՒՐԲ ԵՐՈՒՄԱՂԵՄ

Ի ԽՆԴՐՈՅ ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆ ԵՒ ԶԵՐՄԵՌԱՆԻ

ՈՒԽՏԱԻՈՐԱՅ

2001
26702

ՅԵՐՈՒՄԱՂԵՄ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՍՐԲՈՅ ՅԱԿՈՎԵԱՆՅ

1862

20 0.11

115
Այցեացի լեզու իմ 'ի քիմն իմ, թէ ո՛չ յիշեցից ըւ-
քեզ . թէ ո՛չ նախ նուագեցից զքեզ Ե՛րուսաղէմ, ըս-
կիղըն ուրախութեան իմց . Սաւ.՝ ՃԼԶ. Գ :

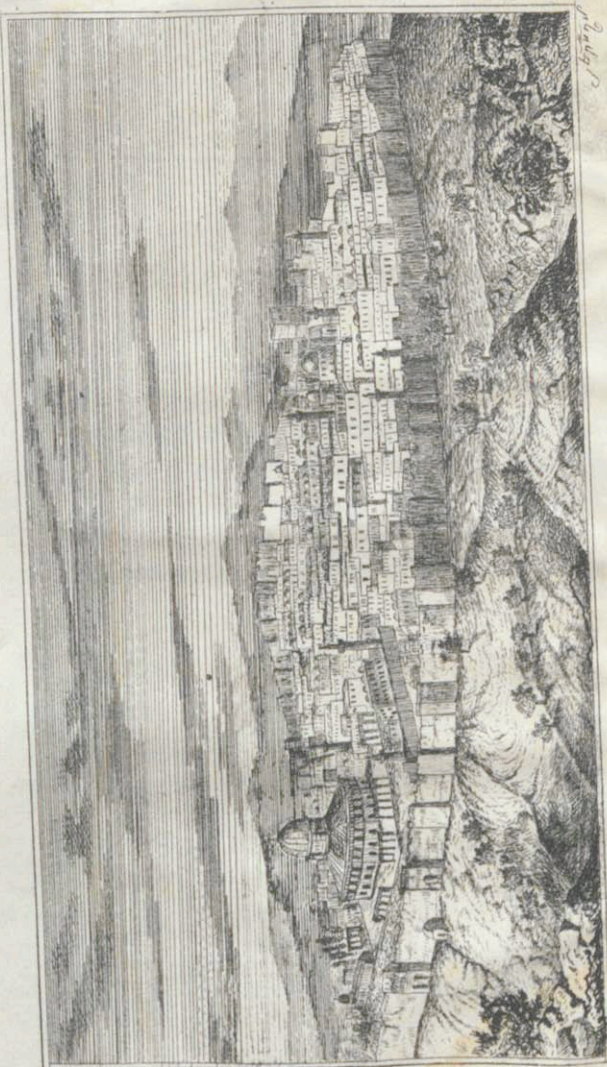
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԶՈՒՐԱՆ ԳԵՂԱՐԱՔՆԵՐԸ

ՏՅՅԷ

STUNTOJA

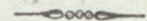
St. S.

St. S.

ՏԵՂ. ԳՈՎԼՍԵՆԵԿԸ
 Ի ՎԵՐԱՅ ՍՐԲՈՅ ՔԱՂԱՔԻՆ
 ԵՐՈՒՍԵՂԷՍԻ
 Ի ՅՈՐԴՈՐՈՒՄՆ ՈՒԽՏԱՓԱՓԱՔ
 ՀԱՒԱՏԱՅ ԵԼՈՅ

Ե Ր Գ. Ա.

ՈՒԵՄԼԵ քաղաք ծովուն մօտիկ
 Երուսաղէմ խիստ գեղեցիկ,
 Անմահութեան բուրէ հոտիկ
 Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղէմ:
 Երուսաղէմ է ծաղկեալ դաշտ
 Յորում բնակին շատ խաչուպաշտ,
 Տէր մեր Քրիստոս ընդ մեզ է հաշտ
 Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղէմ:
 Երուսաղէմ է սուրբ քաղաք
 Յամէն օր դոյ անդ Պատարագ,
 Որոյ շքնորհն է մըշտածագ
 Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղէմ:

Երուսաղէմ յոյժ փառաւոր
 Յախտ եկողաց դանձ հողեւոր,
 Մահաւսութեան անուն տայ նոր
 Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղէմ:

Երուսաղէմ վեց դուռն ունի
 Մրտանողաց մեծ շնորհ լինի,
 Զի քաղաք Տեառն անուանի
 Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղէմ:

Սուրբ Փրկիչն է բանա Քրիստոսի
 Հրեշտակապետն ՚ի նոյն կարգի,
 Սուրբ Յակոբ է վանք սփանձալի
 Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղէմ:

Յորդանան գետ մըկըրտութեան
 Սուրբ Վերնատունն հաղորդութեան,
 Սուրբ Գողգոթայն խաչելութեան
 Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղէմ:

Սուրբ Յարութիւն է բարձրաշէն
 Յօրինուածն է գեղեցկօրէն,
 Բաղձան դիմել աշխարհ ամէն
 Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղէմ:

Սուրբ Յակոբն է բարձր շինած
 Աւագ խորանն ոսկեջրած,
 Պողոս Պետրոս վերան դրած
 Սուրբ Գլխադիրն յինքն է թաղած:

Վլնադրին դուռն յորժամ բանան
Անդ մերձակայք փրզձկին և լան ,
Հողւով ցրնձան սւրախանան
Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղէմ :

Օռնըր եղեալ զայն համբուրեն
Եւ խնդրուածք բաղում առնեն ,
Յորդ արտասուօք զուխ մաքրեն
Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղէմ :

Սուրբ Յակոբն է զարմանալի
Արեգական նրման փայլի ,
Պարգեւ տուեալ Հայոց աղգի
Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղէմ :

Սուրբ Յակոբն է բաղմասեղան
Վարդապետաց հանդիսարան ,
Քրսան և հինգ ունի խորան
Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղէմ :

Սուրբ Վերնատունն երբ որ հայի
Սուրբ Նշանէն անդ զարհուրի ,
Յանոց Հոտոյն յոյժ ըզմայլի
Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղէմ :

Սուրբ Յակոբն է դանձ բարեւի
Բոլորն ամէն Եկեղեցի ,
Ուխտաւորաց Ուխտատեղի
Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղէմ :

Եւ չմիաճինն յետոյ շինած
 Սուրբ Սինայ նոր խորան օծած ,
 Ի վերայ սուրբ Երկն վիմաց
 Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղէմ :

Նորոգ շինեալ կանանց տեղի
 Որ վերնատունն անուամբ կոչի ,
 Երկու խորանք կան յայն վայրի
 Ուր Պատարագ մատուցանի :

Յընթրեաց խորան ՚ի հինգ շաբթի
 Յաւագ աւուրս սուրբ շաբաթի ,
 Եւ ՚ի միւսում սուրբ խորանի
 Ի սուրբ տօնին Վարդաւառի :

Ի սէր քո սուրբ օրհնեալ Գլխին
 Երկու արքայք սիրով վառին ,
 Մեծքն Տրդատ և Կոստանդին
 Սուրբ հաւատով առ քեզ եկին :

Քրիստոս Աստուած Տէրն ամենին
 Ողորմեալ գործոյս ձեռին ,
 Լըսել տացէ ինձ ծառային
 Ե՛կ օրհնեալ ձայնն Աստուածային :

Որ մեղաւոր եմ հողածին
 Դու ես իմ յոյս Աստուածածին ,
 Բարեխօսեա՛ առ Միածին
 Յիսուս որդիդ յաւուր մեծին :

Ե Ր Գ Ի .

Լայնեալ Բարառեաբար ի Էրայ Փրկագործ Չար-
չարանայ Տեղեայն Քրիստոսի :

Ի սուրբ Երկիրն այն Աւետեայ
Ժաման հասեալ Ուխտաւորայ ,
Հարցաք ըզնա ուրախադեայ
Ո՛ւր է քաղաքըն աննըման ,
Ո՛ւր է ո՛ւր է յորում էր մեր
Արքայն օծեալ .

Չայնէր ձայնէր զի՞ է զի՞ է
Եկայք տեսէք դուք զայն օրհնեալք :
Պարեալ հողւով անդ ջրնծայաք
Մարմնով զուարթուն ի սէր անբախ ,
Երբ ի սուրբ լեառըն այն հասաք
Ո՛ւր է տեղին բարձրացուցման ,
Ո՛ւր է ո՛ւր է յորս կայր մեր կեանք
Անդէն կախեալ .

Չայնէր ձայնէր զի՞ է զի՞ է
Եկայք տեսէք դուք զայն օրհնեալք :
() Երհնաբանեալ զմեր Արարիչ
Ըզպարգեւացըն ընձեռիչ ,
Երբ հայցեցաք զայն կառափիչ
Ո՛ւր է սուրբ լեառըն Գողգոթայն ,

Ո՛ւր է ո՛ւր է յորում Յիսուս

Կայր տարածեալ .

Չայնէր ձայնէր զի՞ է զի՞ է

Եկայք տեսէք դուք զայն օրհնեալք :

Ղեկարեկաւ սրբոյի մեր նաւ

Յահէ փառաց նորին անբաւ ,

Ուր խընդիր մեր յառաջ եդաւ

Ո՛ւր է վէմին այն պատառման

Ո՛ւր է ո՛ւր է յոր կայր անմեղ

Գառլն զենեալ .

Չայնէր ձայնէր զի՞ է զի՞ է

Եկայք տեսէք դուք զայն օրհնեալք :

Որդւոց մարդկան սակրս մեղաց

Ի խաչ եւ անդ Տէրն փառաց ,

Չայն վայր հարցաք արիւնամած

Ո՛ւր է տեղին կողին խոցման ,

Ո՛ւր է ո՛ւր է յորում ջուր եւ

Արիւն բըղխեալ .

Չայնէր ձայնէր զի՞ է զի՞ է

Եկայք տեսէք դուք զայն օրհնեալք :

Սարսափելիդ ՚ի հրեշտակաց

Բարեբանեալ համայն յազանց ,

Ջրեզ աղաչեմք ո՛վ Տէր գըլթած

Ո՛ւր է լեղին այն դառնութեան ,

Ո՛ւր է ո՛ւր է զոր ընկալար

Դու ծարաւեալ .

Չայնէր ձայնէր զի՞ է զի՞ է

Եկայք տեսէք դուք զայն օրհնեալք :

Վայ և եղուկ մերոց անձանց

Զի մատնեցար ըզբեզ մեղաց ,

Արդ ո՛չ ցաւեալ կըրկին հարցար

Ո՛ր այլ ցաւոցըդ .քո նրման ,

Ո՛ւր է ո՛ւր է զոր կըրեցեր

Դու խոնարհեալ .

Չայնէր ձայնէր զի՞ է զի՞ է

Եկայք տեսէք դուք զայն օրհնեալք :

Մրդարութեան է նա աղբիւր

Դատապարտեալ կամաւըն իւր ,

Չարչարանօք որ անդ տանջիւր

Ո՛ւր է արիւնն սուրբ սուրբման ,

Ո՛ւր է ո՛ւր է սուրբ Գլուխ փրօք

Իւր պըսակեալ .

Չայնէր ձայնէր զի՞ է զի՞ է

Եկայք տեսէք դուք զայն օրհնեալք :

Բամից ստեղծողն դու էից

Հարեալ յեղեգըն յոյժ ձաղից ,

Որով հայցեմք ըզմուտ ելից

Ո՛ւր է տեղին զբեզ կատակման ,

Ո՛ւր է ո՛ւր է յորս գանեցար

Անդ հայհոյեալ.

Չայնէր ձայնէր զի՞ է զի՞ է

Եկայք տեսէք դուք զայն օրհնեալք:

Դատեալ որպէս նա սրարտաւոր

Բառնայր 'ի յուս զխայտ ահաւոր,

Ի բանտ մահու լեալ ուղեւոր

Ո՛ւր է տեղին այն արգելման,

Ո՛ւր է ո՛ւր է յոր զԱդամայն

Ըզպարտ քաւեալ.

Չայնէր ձայնէր զի՞ է զի՞ է

Եկայք տեսէք դուք զայն օրհնեալք:

Լնապական իւր սուրբ մարմնով

Յոյժ վըշտագնիւր նա տաղնապով,

Կրկին ըզխաչ բառնայր ուսով

Ո՛ւր է տեղին այն գըլորման,

Ո՛ւր է ո՛ւր է յոր կայր Փրօկիչ

Անդ մերկացեալ.

Չայնէր ձայնէր զի՞ է զի՞ է

Եկայք տեսէք դուք զայն օրհնեալք:

Պարաւորեալ հանդէպ խաչի

Երես անկեալ կամք առաջի,

Եւ հարցանեմք զլոյսդ կենդանի

Ո՛ւր է մութհակ այն սրտառման,

Ո՛ւր է ո՛ւր է զոր ջրնջեր

Արեամբ սրբեալ,

Չայներ ձայներ զի՞ է զի՞ է

Եկայք տեսէք դուք զայն օրհնեալք :

Երբ հաւանեալ նա պատեցաւ

Ի Յովսէփայ փառօք բարձաւ ,

Գանձին կենաց անդ զմուեցաւ

Ո՛ւր է տեղին այն պատանման ,

Ո՛ւր է ո՛ւր է յոր ըզճածկոյթ

Հնոյն էր զգեցեալ,

Չայներ ձայներ զի՞ է զի՞ է

Եկայք տեսէք դուք զայն օրհնեալք :

Տարեալ եդաւ ՚ի Գերեզման

Ի զինուորաց թողեալ պահպան ,

Ճածկեալ ՚ի սիրտ երկրի մըթան

Ո՛ւր է տեղին այն սուրբ Թաղման ,

Ո՛ւր է ո՛ւր է յորում էր դանձն

Անմահացեալ ,

Չայներ ձայներ զի՞ է զի՞ է

Եկայք տեսէք դուք զայն օրհնեալք :

Ի՛նն որ յարեաւ շքեղ փառօք

Յարոյց զընութիւնըս իւր սարօք ,

Լըցոյց ըզմեղ իւր պարգեւօք

Ո՛ւր է տեղին սուրբ Յարութեան ,

Ո՛ւր է ո՛ւր է յոր կայր հրեշտակ
 Զինք լուսավայլ.
 Չայներ ձայներ զն՞ է զն՞ է
 Եկայք տեսէք դուք զայն օրհնեալք :

Ե Ր Գ Գ .

Ի վերայ «րբ» Երոստէ՞ի և այլ «րբ»
 Տեղեայն :

Ի սէր հարեալ Աստուածակոխ
 սուրբ Քաղաքին ցանկալի ,
 Յար և յաւէտ կարօտութեամբ
 անձն իմ հիւժի միշտ հալի .
 Նորին տեսցն սիրտ իմ բաղձմամբ
 աչս արտասուօք լցեալ լի ,
 Դէպ 'ի յերկիրն սուրբ Աւետեաց
 առնէր տանէր հովն զիս ,
 Դէպ 'ի սուրբ վայրսն փրկական
 փշէր տանէր հովն զիս՝ հովն զիս :
 Նորին սիրոյն և տեսլենէն
 չկարացի ես յագիլ ,
 Ի հեռանալս եւս առաւել
 ունիմ կարի բորբոքիլ .

Յոր վայր նաախմ ուր և իցեմ
 չունիմ երբեք դադարիւ,
 Դէպ 'ի քաղաքն Աստուածակոխ
 առնէր տանէր հոյն զիս,
 Դէպ 'ի սուրբ վայրսն փրկական
 փչէր տանէր հոյն զիս՝ հոյն զիս :
 () Դաթուիչ թեւըս տայր ինձ
 ամենաղօր Փրկիչն իմ,
 Որ ոլացեալ հասանէի
 'ի սուրբ Տեղիսն ըղձագին .
 Արկին դիպեալ սուրբ վայելմանց
 լինէի ես խնդագին ,
 Դէպ 'ի յերկիրն սուրբ Աւետեաց
 առնէր տանէր հոյն զիս ,
 Դէպ 'ի սուրբ վայրսն փրկական
 փչէր տանէր հոյն զիս՝ հոյն զիս :
 Տապիմ տենչմամբ մեծ Տաճարին
 սուրբ Յարութեան մեր Փրկչին ,
 Ուր կան տեղիք շնորհաձիր
 Գերեզման Տեառն արարչին .
 Ժամերդողաց երգ քաղցրաձայն
 միշտ յունկա իմ առ հնչին ,
 Դէպ 'ի Տաճարն սուրբ Յարութեան
 առնէր տանէր հոյն զիս ,

Դէս 'ի սուրբ վայրսն փրկական
 փէր տանէր հոյն զիս՝ հոյն զիս :
 Անձկացեալ եմ այն Արքաւան
 տեղւոյն՝ որ կայ 'ի յայրին ,
 Ուր Տէրն մեր ծնեալ եղաւ
 'ի լուսափայլ սուրբ Մարին .
 Դասք հրեշտակաց անդ պարտուեալ
 օրհնաբանիչ միշտ լինին ,
 Դէս 'ի սուրբ վանսն ծըննդեան
 առնէր տանէր հոյն զիս ,
 Դէս 'ի սուրբ վայրսն փրկական
 փէր տանէր հոյն զիս՝ հոյն զիս :
 Բոտեալ ըզձիւ միշտ փափաքիմ
 ամենահրաշ Տաճարին ,
 Ամէնօրհնեալ մօր Տեառն իմոյ
 գերամարութիւն սուրբ Շիրմին .
 Ուր Սերովբէք և Քերովբէք
 անտեսաբար գումարին ,
 Դէս 'ի Տապան՝ սուրբ Տիրամօրն
 առնէր տանէր հոյն զիս ,
 Դէս 'ի սուրբ վայրսն փրկական
 փէր տանէր հոյն զիս՝ հոյն զիս :
 Լռանդադին եմ կարօտիւ
 սուրբ Յակոբեանց մեծ գահին ,

Ուր կայ Տաղան Տեառն եղբօր
 ներքոյ Աւագ սեղանին .
 Այլ և որդւոյն Զեբեդեոյ
 Գլխադիրն այն ցանկալին ,
 Դէպ ՚ի յաթոռն սուրբ Յակոբեանց
 առնէր տանէր հոյն զիս ,
 Դէպ ՚ի սուրբ վայրսն փրկական
 փշէր տանէր հոյն զիս՝ հոյն զիս :
 Սիրով մեծաւ հեռուստ աստի
 ծունիւր և համբոյր արդ ձօնեմ ,
 Շնորհաբաշխ քարանց հողոյն
 ըզդէմն իմ առփարեմ .
 (Առ մեծ) Թուոյս կարօտակիր
 Հէննէս զերգս յարմարեմ ,
 Դէպ ՚ի քաղաքն Աստուածակոխ
 առնէր տանէր հոյն զիս ,
 Դէպ ՚ի սուրբ վայրսն փրկական
 փշէր տանէր հոյն զիս՝ հոյն զիս :

1005
 20792

Ե Ր Գ Դ .

ԳՆԼԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ Ի ՎԵՐԱՅ ՄԵՐՅ ԵՐՈՒՍԱՊԷՏԻ :

ՅԱՍՏՈՒԾՈՅ շինեալ քաղաք սլատուական
 Յանկալի զուարթնոց և որդւոց մարդկան,
 Զքեղ նորոգեաց Դաւիթ մեծ արքայն
 Սուրբ Երո՛ւսաղէմ՝ քաղաք սլատուական :
 Ընմահ արքային դու ես բնակարան
 Որդւոյն Աստուծոյ վայր անօրէնութեան,
 Ազնիք ամենայն գալ առ քեզ յանկան
 Սուրբ Երո՛ւսաղէմ՝ քաղաք աննըման :
 Կամարին երկնից ես հանդունական
 Առ դիրս աստեղաց ՚ի հաստատութեան,
 Ընդ կենդանակերպսն երկոտասան
 Սուրբ Երո՛ւսաղէմ՝ քաղաք սլատուական :
 Որդւոյն Յակոբաց տուար սեփհական
 Վիճակաւ անկար տոհմին Յուդայեան,
 Քեզ շինեաց տաճար Սողոմոն արքայն
 Սուրբ Երո՛ւսաղէմ՝ քաղաք աննըման :
 Բուրէ միշտ ՚ի քէն հոտ անմահութեան
 Վարդի շուշանի խնկոց զանազան,
 Կամ ազնիւ իւղոց նարդից բալասան
 Սուրբ Երո՛ւսաղէմ՝ քաղաք սլատուական :

Քաղաք եւ դու մեծ թագաւորական
 Ի քեզ կառուցաւ նոր Սողոմոնեան,
 Աշխարհամատրան տաճար Յարութեան
 Սուրբ Երնւսաղէմ քաղաք աննրման:

Ըղբւոր Սելւիւմ ջուր անմահութեան
 Բղխեալ զովարար ծարաւ բընութեան,
 Դու մեզ նոր Սիոն քրիստոնէութեան
 Սուրբ Երնւսաղէմ քաղաք պատուական:
 Հաճեցաւ ի քեզ Տէրն վերնական
 Վէմ ընտիր եղեալ ի գլուխ անկեան,
 Զի ինքն Քրիստոս ի քեզ յարածամ
 Սուրբ Երնւսաղէմ քաղաք աննրման:

Ըստ եղեւ հոգւոյ փրկութիւն մարդկան
 Որ ել իսկ ի խաչ Տէր ի Գողգոթայն,
 Յանցանքն Ադամոյ Եւայի թողան
 Սուրբ Երնւսաղէմ քաղաք պատուական:

Նոր երկինք յերկրի հրաշափառական
 Դու նոր արեւելք նոր արեգական,
 Նորոգեալ յնձան դասք քրիստոսական
 Սուրբ Երնւսաղէմ քաղաք աննրման:

Ը քեզ գանձ բազում հոգեւորական
 Որով լիանան աշխարհ ամենայն,
 Նախ եւ առաջին Տեառն գերեզման
 Սուրբ Երնւսաղէմ քաղաք պատուական:

Յոյժ ահեղագոչ իջմամբ մեծաճայն
 Պարառնեն մուղայք միշտ համանգամայն,
 Մեղքբխտոնէից լէ՛ր դու օգնական
 Սուրբ Երո՛ւսաղէմ քաղաք աննրման :
 Ի՛՛ գեթսեմանի ձորն արքունական
 Ուր Աստուածաճնչն դիրն է և տապան,
 Անդ լինելոց է վերջին դատատան
 Սուրբ Երո՛ւսաղէմ քաղաք պատուական :
 Ըմենայն սրբոց ես ընդունարան
 Եւ մեղաւորաց մարդկան քաւարան,
 Ի քէն մտանեն ՚ի յերկնից խորան
 Սուրբ Երո՛ւսաղէմ քաղաք աննրման :
 Սիրտ երկրի ես դու Տեառն տիրական
 Հանդոյն Աթոռոյն քերովբէական,
 Ոտից Արարչին եղեր պատուանդան
 Սուրբ Երո՛ւսաղէմ քաղաք պատուական :
 Ըրդ՝ չունիմ կարիք զոր քեզ է արժան
 Բարբառել բանիւք գովասանական,
 Կամ տաղիւ չափել երդ ներբողական
 Սուրբ Երո՛ւսաղէմ քաղաք աննրման :
 Զնծութիւն ես դու աշխարհի համայն
 Առաւել Հայոց աղգիս Արամեան,
 Որք սեռն սիրով դիմեն առ քեզ դան
 Սուրբ Երո՛ւսաղէմ քաղաք պատուական :

Փատիշահէր գապրիստանի

Պուհտան էօթէ օլտան րահի ,

Օյուլմուշ թաշէր պիթէվի

Գաբու գաբուտան իշէրի :

Ենկեքէրէ վերանկէրէ

Մութլու կէլիւպ կէօրէնկէրէ ,

Վալիտուլահ օլանկէրէ

Պու տուր ազիզ մէսքեան եէրի :

Ղիւմէ թուրասլի միւսպարէր

Հանկը սիր անըսա կէրէր ,

Անտէ սունուլուն հէր տիլէր

Կէլիւպ կէօրէնկէրտէն անի :

Տաւուտ օղու էօտէմիշլիւ

Նազլ էյէմիշ ճիւղի քիւլլիւ ,

Խամի Տէր Պօղոս օլ նամլու

Սէյլէմիշ պու Տէսթանկէրի :

Ե .

Տէֆա սուրէ երսուշէ՛մ իւլէրէնէ :

Արզու իտէն կիտէր Գուտսուն Եօլունա

Գըյար ճանա բրբղկընա մալընա ,

Սուրբ Յակոբտէ գարշը կէլիւ գուլունա ,

Պէն Գուտուստան այրըլտըլմ աղէրիմ

Կէճէ կիւնտիւղ տէրունիմի տաղէրիմ :

Զարեալ Ան և ցրուեցան ամ թշնամիք նորաւ

Ե Ր Գ. Ե .

Ի վերայ «բնոյ Գերեզմանին Քրիստոսի» :

Ի յոց փրկչին սուրբ Գերեզման
Աննիբէ՛ Տեառնն դու քննարան ,
Զուարթունն ձայնէր ուրախական
Քրիստոս յարեալ 'ի մեռելոց :

Նոր վիճափոր դիր հրաշական
Աստուածային մարմնոյն նընջման ,
Զինուորքն եղեն զարհուրական
Քրիստոս յարեալ 'ի մեռելոց :

() Թեալ 'ի քեզ լոյսն Կական
Յերիս շրջան արեգական ,
Ելմամբն 'ի քէն կնիք քո չեղծան
Քրիստոս յարեալ 'ի մեռելոց :

Տարեալ 'ի քեզ զվէմն երկրաւիր
Ճագեաց 'ի սփիւռս լոյս երփնածիր ,
Կռամնլուծեանց տայ յան և յիր
Քրիստոս յարեալ 'ի մեռելոց :

Արիւծն Յուդա այն Յակոբեան
Յառնէ 'ի քէն 'ի քնոյ նընջման ,
Կապտէ զկապուտն յաղթողական
Քրիստոս յարեալ 'ի մեռելոց :

Բամբ Խղաքեր կանանց եկին

Զվէմն 'ի դրրանց բարձեալ տեսին,

Զուարթնոյն լուեալ տարածեցին

Քրիստոս յարեալ 'ի մեռելոց :

Ինն յարեալ նախ Մօրն երեւեալ

Մաքդաղէնւոյն յետոյ յայանեալ,

Մեռածանից ապա դիպեալ

Քրիստոս յարեալ 'ի մեռելոց :

Սերովբէն կայր առ դրան քոյին

Լուսափայլ էր նիստ 'ի վիմին,

Չայնիւ մեծաւ գոչէր ուժգին

Քրիստոս յարեալ 'ի մեռելոց :

Ե Ր Գ Զ.

Պաշտօնաւորն 'ի վերայ սրբոյ Գերեզմանին

Քրիստոսի :

Սուրբ Գերեզման յոյժ գովելի

Համայն ազանց ես ջանկալի,

Առ քեզ դիմեմք աղերսալի

Ո՛վ հրաշալի սուրբ Գերեզման :

Լթող եղեր դու Արարչին

Հանգըստարան անմահ Փրկչին,

Չարչարելոյն 'ի փայտ խաչին

Լուսածաւալ սուրբ Գերեզման :

Այն որ ՚ի նմին անեղ գոչեաց
 Երեքօրեաց ՚ի քեղ նընջեաց ,
 Ինքըն զարթեալ և զմեղ փրկեաց
 Ո՛վ հրաշալի սուրբ Գերեզման :

Պառ ես պարծանք Գրիստոնէից
 Յոյս յարութեան մեղ համայնից ,
 Ըզքեղ Աստուած փառօք ելից
 Լուսածաւալ սուրբ Գերեզման :

Ի Սրովբէից օրհնաբանիս
 Ի քրիստոնէից երկրորպագիս ,
 Քան զարեգակն պայծառ փայլիս
 Ո՛վ հրաշալի սուրբ Գերեզման :

Լուսապայծառ սուրբ Գերեզման
 Աստուածորդւոյն անդի թաղման ,
 Անմահութեան հոտոյն բուրման
 Լուսածաւալ սուրբ Գերեզման :

Սուրբ և մաքուր Գերեզման կոյս
 Քրիստոնէից պարծանք և յոյս ,
 Ի քէն բըղխի միշտ պայծառ լոյս
 Ո՛վ հրաշալի սուրբ Գերեզման :

Յոյժ փափաքիմք օրհնեալ տեսող
 Եւ կարօտիմք քաղցրիկ գեղոյդ ,
 Երկրորպագեմք քարիդ՝ հողոյդ
 Լուսածաւալ սուրբ Գերեզման :

Արժանացո՛ւք ու մ տեսու թեան
 Եւ բայց մեզ դուռն ողորմու թեան՝
 Քանզի գին եմք անգին արեան
 Ո՛վ հրաշալի սուրբ Գերեզման ։
 Գերեզման ես լուսափայլեալ
 Սքանչեւափառ տաճար կաղմեալ,
 Տեառն Աստուծոյ տուն անուանեալ
 Լուսածաւալ սուրբ Գերեզման ։
 Երոտափելի ես հրեշտակաց
 Եւ սոսկալի հողեղինաց,
 Դու յարկ եղեր Բանին կենաց
 Ո՛վ հրաշալի սուրբ Գերեզման ։
 Ի քիմս անոյշ հոտ ծաւալի
 Ըզսեամբս քո համբուրողի,
 Զքեզ տեսողաց բիւր երանի
 Լուսածաւալ սուրբ Գերեզման ։
 Օ գերեզմանդ կրնքեալ բանան
 Եւ ցընծու թեամբ անդր ընթանան,
 Զլոյս քո տեսեալ ուրախանան
 Ո՛վ հրաշալի սուրբ Գերեզման ։
 Ըն թաղեալն ՚ի քեզ մաղթեմք
 Արժանանալ տեսցդ խընդրեմք,
 Նըմա և քեզ երկրորդագեմք
 Լուսածաւալ սուրբ Գերեզման ։

Ե Ր Գ Ե .

Մարտի 1-ին 1917 թ. Երկրորդ համաշխարհային պատերազմի ժամանակ :

Առաջինը եկից որբտափափաք
 Զքեզ համբուրել տենչիւ անյագ ,
 Զիս 'ի մեղաց փրկեա՛ն արագ
 Մեղաց փրկող սուրբ Գերեզման :

Իմէջ մեղաց անկեալ գերի
 Յամէն կողմանց գլտեալ թերի ,
 Ողորմեա՛ ինձ մեղաւորի
 Մեղաց փրկող սուրբ Գերեզման :

Ի դուռնդ դամ թէպէտ լալով
 Բայց փառս տամ աղօթելով ,
 Էռսոյդ հոտովն ըզմայլելով
 Մեղաց փրկող սուրբ Գերեզման :

Բազումք ընդ իս ընթացակից
 Ես 'ի սէր քո յոտսդ եկից ,
 Սրբիւ հոգւով երկրորդացից
 Մեղաց փրկող սուրբ Գերեզման :

Կամաւ 'ի խաչ բեւեռելոյն
 Արիւնաներկ խոցեցելոյն ,
 Փառօք 'ի քեզ թաղեցելոյն
 Մեղաց փրկող սուրբ Գերեզման :

Անմահութեան ի բէն պարգեւք
մեզ ծագեցին,

Առ բնդհանուր եկեղեցիս
ծագաց երկրին

Բղխեցին գետք յորդախաղաց
ջուր կենդանին :

Քեզ յամենայն լեզուաց աղգաց
անլրուելին

Միշտ օրհնաբան հողենուագ
ձայնք ասու հնչին,

Քեւ արդ փառօք ցրնծայ յաւէտ
աղգ Հայկազին

Ի նոր սեղան ղենմամբ անմահ
սրբոյ գառին :

Արդ խոնարհեալ սրբոյ Տեղւոյս
շնորհաց քոյին

Փառս վեր երդեմք յարուցելոյ
քեզ անմահին,

Երկրագագուացս՝ ուր կամք սրբոյ
Գերեզմանին

Տացես դատիլ անմահական
քում վիճակին :

Յողոր անկեան մաղթեմք ըզլոյսդ
խմանալին

Անմահութեան յիշէն սարգէսք
մեզ ծագեցին,

Առ ընդհանուր եկեղեցիս
ծագաց երկրին

Բղխեցին գետք յորդախաղաց
ջուր կենդանին :

Քեզ յամենայն լեղուաց ազգաց
անլուելին

Միշտ օրհնաբան հոգեհուազ
ձայնք աստ հնչին,

Քեւ արդ փառօք յընծայ յաւէտ
ազգ Հայկազին

Ի նոր սեղան զենամար անմահ
սրբոյ գառին :

Արդ խոնարհեալ սրբոյ Տեղւոյս
շնորհաց քոյին

Փառս վեր երգեմք յարուցելոյ
քեզ անմահին,

Երկրագագուացս՝ ուր կամք սրբոյ
Գերեզմանին

Տացես դատիլ անմահական
քու մ' վիճակին :

Յողոր անկեան մաղթեմք ըզլոյսդ
իմանալին

Յերկնախումբ պար խառնեալ զմեզ
տաճար վերին ,
Բամեալքս աստէն 'ի միութիւն
սրահի քոյին
Գեղանըշոյլ ըզմայլեսցուք
յիսկականին :

Թ .

Ա~ առբ Բանին :

Քեզ Հօր լուսոյ երկնաւորի
Հոգւով բեկման
Երկրպագեմք 'ի Տաճարիս
այս Սրբութեան ,
Ուր Միածին օրդիդ եկեալ
լոյսն անսահման
Վառեաց ըզսէր ընդ Աստուծոյ
և ընդ մարդկան ,
Աշխարհագոյժ այս վայր Փրկչին
սրբաասան
Եղեւ չորրորդ տեղի մըթին
բանտ արգելման ,
Ուր դա վերջին հասեալ վըշտաց
անարգական

Յաղերս առ քեզ ձեռք մեր յերկինս
 աստ ամբառնան ,
 Հան 'ի բանտէս լոյծ 'ի կապէս
 զամենեւեան
 Ուղղեա՛ գընալ ըզհետ Որդւոյդ
 միշտ անխափան ,
 Հանգս՛ զհոգիս նախնեաց մերոց
 յերկնից խորան
 Պարեալ ցընծալ ընդ հրեշտակաց
 'ի յաւիտեան :

Ժ .

Ա- հանդերձին բաժանումն :

Փրկիչ մեր և Տէր յաղթողն մահու
 տուիչն կենաց
 Գայ 'ի մահ խաչի՝ տայ զարիւն իւր սուրբ
 'ի գին փրկանաց ,
 Այնքմ՝ որ արկանէ որպէս ըզհանդերձ
 զլոյս անճառ փառաց ,
 Վիճակ արկանեն հանդերձի նորա
 դասքն զինուորաց :
 Որում վըկայէ մեզ տեղիս այս սուրբ
 պաշտեալ հրեշտակաց

Ընդունելով միշտ երկրպագութիւն
 յիւրոց սիրողաց ,
 Ուր այժմ՝ ի թափօր պարառեալ չըջիմք
 ձայնիւ երգասաց
 Եւ տղաղակեմք լուր Փրօկիչ բարի
 մեր պաղատանաց :
 Սերկեա՛ ի մէնջ Տէր մերկու թեամբ քոյին
 զգործ խաւարամած
 Եւ ըզգեցո՛ մեզ զէն արդարու թեան
 զըրահ անթափանց ,
 Փոխան հանդերձիդ՝ որ անհերձ մընաց
 վիճակ զինուորաց
 Վիճակեա՛ ըղմեղ ի քո միտ թիւն
 յերկրին կենդանեաց :

ԺԱ .

ԼԵՂ Ի ՎԵՐԱՅ ՄԵՐՅ ԽԱՆԷՆ :

Ս՛իշտ որ ընդ Հօր՝ է՛ նա պարզ մի
 Որ ընդ աջմէ նորին բաղմի ,
 Այսօր ում խաչ աթոռ կաղմի
 Հանգչարան մի ո՛չ գրտանի :
 Հարակցեալ ընդ մարմնոց բաւի
 Որ բարձողն է՛ մերոյս ջաւի ,

Իսկ այժմ 'ի խաչըն ծաբաւի
Արբուցիչ մի ոչ գըտանի :
Աղբիւր կենաց յորմէ հեղի
Անդուլ 'ի դասս մարդկան յեղի ,
Եւ ինքն 'ի մէջ նեղաց նեղի
Հանդուցիչ մի ոչ գըտանի :
Կարդաց առ Հայր իւր սիրելի
Չայն ածելով Ելի Էլի ,
Եղեւ մեռեալ և տառելի
Քամ տառող մի ոչ գըտանի :

Ժ Բ .

Լ' Էրիւն Գիւն սորբ Խաչին :

Ս' Եծափափայր էին բաղձանք
Աստուածասէր սուրբ Դշտոյն ,
Մեծ Թագուհւոյն սուրբ Հեղինեաց
Առ գիւտ անգիւտ սրբոյ խաչին :
Որ բղձածկեալն հարուստ ամօք
Ընդ բաղմակոյտ խերեւեշին ,
Ոսկի արծաթ և մարգարիտ
Սըփուեալ խընդրէր ըզբաղձալին :
Եւ մէք նորին շաւղաց կըցորդ
Եկեալ հասար 'ի նոյն տեղին ,

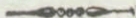
Յածեալ ընդ ծով և ընդ ջամայր
 Ի հեռաւոր ծագաց երկրին ,
 Փոխան ոսկւոյ և արծաթոյ
 Եւ բազմաթիւ այն մարդարտին ,
 Զհաւատ՝ ըզլոյս՝ ըզսէր անկեզծ
 Մատուցանեմք Վեհարարին :
 Օքեղ աղաչեմք պահեա՛ Փրկիչ
 Ընդ հովանեաւ քո սուրբ Խաչին ,
 Ըզջերմեռանդ զերկրորպագուս
 Եւ զազգս ողջոյն ուր և բնակին :
 Փրկեա՛ զնոսա չար յարկածից
 Տո՛ւր քաւութիւն մեղաց նոցին ,
 Ուրախացո՛ տեսութեամբ քով
 Ի յերեւիլ սուրբ Նըշանին :

ԺԳ .

Լ— Փո— Ղ— Գ— Ին :

ԼԺող շնորհաց Աստուածաբարձ
 Քառակերպեան կառաց քատակ ,
 Թագաւորին քո պատմութեան
 Ո՛չ բեհեղեայ գերփառունակ ,
 ԼՂ հընոտի քղամիդ կարմիր
 Ըզգեցուցին սունել ծանակ ,

Եւ բարձողին ըզփուշ մեղաց
 Եդին ՚ի գլուխ փըշեաց պըսակ :
 Տուեալ զեղէգն աջոյ ձեռին
 Փոխան ոսկւոյ գաւաղանին ,
 Ի ծունր իջեալ բարբառէին
 Ո՛ղջ լեր Աբբայ Հրէից ազգին :
 Օ՛րածկեալ զերեսըն տանջէին
 Զգլուխն եղէգամբ հարկանէին ,
 Եւ հանէին նրմա ապտակ
 Եւ ո՛վ եհար հարցանէին :
 Սեղ էր սլառական փըշեաց պըսակ
 Եւ գան մահու դառնագունին ,
 Զոր ընկալար Ա՛ստուած հըղօր
 Առ ՚ի փըրկել զազգ մարդկային :
 Ա՛ստուածազարդ դու պըսակեա՛
 Ըզմեր գլուխ շնորհօք քոյին ,
 Մեր երեսաց ամօթ յետին
 Եւ քոյին փառք միշտ բարձրացին :

ԺԴ.

Գովասանք ՚ի Վերայ սուրբ Գողգոթային :

Սուրբ Գողգոթայն բարձր է շինեալ
 Պայծառաւիպլ է՝ յօրինեալ,
 Արխանաներկ խաչ է կանգնեալ
 Եկայք ելցուք ՚ի Գողգոթա :

Սուրբ Գողգոթայն շնորհադեղ
 Բոլորովին է՝ Ուխտատեղ,
 Հող և քարինքն են մեղաց դեղ
 Եկայք ելցուք ՚ի Գողգոթա :

Սուրբ Գողգոթայն մինչ շինեցին
 Կաթամբ ըղկիր շաղխեցին,
 Զի ըզՏէր մեր անդ խաչեցին
 Եկայք ելցուք ՚ի Գողգոթա :

Սուրբ Գողգոթայն է՝ գեղեցիկ
 Ի շրջապատն Եկեղեցիք,
 Սուրբ ըղխաչն անդ պաշտեցիք
 Եկայք ելցուք ՚ի Գողգոթա :

Սուրբ Գողգոթայն տեղ է լալոյ
 Եւ ըղմեղմս մեր քաւելոյ,
 Ըզդուռն երկնից առ բաղխելոյ
 Եկայք ելցուք ՚ի Գողգոթա :

Սուրբ Գողգոթայն սարսափելի
Յոր աղօթելն ընդունելի,
Դիւրին լինի անդ լըսելի
Եկայք ելցուք ՚ի Գողգոթա :

Սուրբ Գողգոթայն ականդէն թագ
Տեսանողաց կրօնի փափաք,
Աղօթս առնել անդէն անյազ
Եկայք ելցուք ՚ի Գողգոթա :

Սուրբ Գողգոթայն է՛ սուրբ վայր մի
Համբուրողաց Տէրն ողորմի,
Առ գլխանել մեղաց ճար մի
Եկայք ելցուք ՚ի Գողգոթա :

Սուրբ Գողգոթայն է՛ բարետուր
Զհայողն ՚ի վեր կալնու զարհուր,
Միշտ հոտ անոյշ տայ քաղցրաբոյր
Եկայք ելցուք ՚ի Գողգոթա :

Սուրբ Գողգոթայն գերամբարձեալ
Յոր խաչեցաւ Փրօկիչն օծեալ,
Որ զՅովհաննէս փոխանակեալ
Որդի ետ մօրն ամէնօրհնեալ :

Ի Գողգոթա տարածեցին
Ըզձեռս և զոտսն ծակեցին,
Զմայրիկն ՚ի դէմն լացուցին
Զի սուրբ ըզսիրտն խոցեցին :

Վրիտտոս Աստուած մեր խաչեցաւ
 Ի Գողգոթա բեւեռեցաւ ,
 Յերեկն 'ի խոր գիշեր դարձաւ
 Զի արեգակն խաւարեցաւ :
 Յայնժամ սուրբ կոյսն Աստուածածին
 Կայր առ խաչի սլափունդանին ,
 Փեփտէր Թափէր զմազն 'ի գետին
 Զի Միածինն էր 'ի խաչին :

ժե .

Դարձեալ առ առեւ Գողգոթա :

Դու Փրկիչ և յոյս մեր
 Ընդ սյսքան խոնարհիս ,
 Ի գաղաթ այս լերին
 մահադոյժ տարածիս ,
 Ո՛րքո՞ք դէմք լուսափայլ
 Երկնաւոր արքայիս ,
 Երկրաքարչ խոնարհեալ
 ծով արեան ծածանիս :
 Տաղնապաւ դողացան
 Ընդ տեսիլ ահագին ,
 Վերնային լուսաւորք
 և երկեր ընդ նստին ,

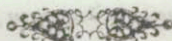
Ուր վասն իմ քառաթեւ
 տարածեալ 'ի խաչին ,
 Բարձրացար 'ի տեղւոջ
 ետուր զքեզ առ իմ գին :
 Տէր 'ի քո յայս բեմէս
 դարձ հայել սիրաբուն ,
 Առ փրկեալքս քո արեամբ
 առ սբ Ուխտս այս ողջոյն .
 Յօղեսցին ցօղք շնորհաց
 'ի վերաց քոյ 'ի նոյն ,
 Տացին մեզ կեանք անմահ
 յայս անպարտ քու մահուն :

ԺԶ .

Եւ սոբ Պապանասէղէն :

Յարեմաթեայ Յովսէփ արդար
 Ի սուրբ խաչէն առ զՏէրն 'ի վայր ,
 Երեք սրբեան երգ խաչեցար
 երգաբանէր մաղթողաբար :
 Հրաբորբոք խոցք բեւեռաց
 Հատանէին զշանթ կայծականց ,
 Որով բազմէր նորին բազկաց
 Վարդակարմիր արեամբ ներկած :

Նիկողեմս անդ հանդերձէր
 Ըզմուռս՝ հալուէս՝ իւղըս ՚ի նաւեր,
 Դա որ մահու և կենաց տէր
 Աստ ՚ի պատաներս օծանէր,
 Պատարագիւր յայս տետարան
 Երանուհին մայր Մարիամ,
 Տարտամ մոռք յԱժաթսիման
 Էր իւր Որդւոյն ՚ի յանդիման:

4. 1. 1. 1. 1. 1.

1. 1. 1. 1. 1. 1.

ԳԼԻԱԳԻՐ ՄԲ ՅԱԿՈՂԱՐ :

Ե Ր Գ. Ժ Ե .

Ի վերայ ռբոյ Յակովբէանց Կաճարին :

— ԱՄԱՅՆ աղանց ես գովելի
 սրայծառ Տաճար գեղեցիկ,
 Հիմնեալ յանուն Առաքելաց
 սուրբ Յակովբէանց երջանիկ.
 Շէքեղապանձ ձեւով կանգնեալ
 շափիւղայ են քոյդ քարինք,
 Պարծանք մերոյ Հայոց ազգի
 ով սուրբ Տաճար ցանկալի:
 Են ի վերայ չորս սեանց ձրգեալ
 ձեղունք ահեղ բարձրագոյն,
 Առ որս արկեալ Թեւատարած
 ամուր կամարք լայնագոյն.
 Յորոյ վերայ կայ հոյակապ
 գլմբէթ քոյին մեծագոյն,
 Պարծանք մերոյ Հայոց ազգի
 ով սուրբ Տաճար ցանկալի:
 Ներքոյ Աւագ սուրբ խորանիդ
 կայ անդին գանձ պատուական,

Տեառն եղբօր սուրբ Յակովբայ
 մարմին եդեալ 'ի դամբան ,
 Որոյ սուրբ գահն 'ի քեզ փայլի
 ըստ արեւու հրաշական ,
 Պարծանք մերոյ Հայոց ազգի
 ո՛վ սուրբ Տաճար ցանկալի :
 Եւ ուրդւոյն Զեբեդիայ
 առաքելոյն Յակովբայ ,
 Սուրբ Գլխոյն դիրքն դմբէթայարկ
 սեղան վերայ կաղմեալ կայ ,
 Որով երկու լուսաւորօք
 նրման երկնից դու ցընծա՛ ,
 Պարծանք մերոյ Հայոց ազգի
 ո՛վ սուրբ Տաճար ցանկալի :
 Եւ տասլան սուրբ Մակարայ
 որ Գլխադրին մերձ փայլի ,
 Մատուռն չըքնաղ կից առ նրմին
 սուրբ Մինասայ սբ Սարգսի ,
 Տաճարք պայծառ Առաքելոց
 են վերամբարձ և սբ Խաչի ,
 Պարծանք մերոյ Հայոց ազգի
 ո՛վ սուրբ Տաճար ցանկալի :
 Ստեփաննոս Էջմիածին
 տաճարք չըքեղ հրաշադան ,

Ուրք ընդ թեւօք յաջ և յահեակ
 պարայածեալ շողշողան .
 վերնայարկիդ Պետրոս Պօղոս
 առաքելոց կան սեղան ,
 Պարծանք մերոյ Հայոց ազգի
 ո՛վ սուրբ Տաճար ցանկալի :
 Կայ 'ի ծոցի մեհաստանիդ
 սուրբ Թորոսի մեծ տաճար ,
 Հոգւոյն սրբոյ զատ այլ մատուռն
 ձգեալ բարձանց գեղապար .
 Բըսան և եօթն 'ի միջի քում
 խորանք պաշտին գերափառ ,
 Պարծանք մերոյ Հայոց ազգի
 ո՛վ սուրբ Տաճար ցանկալի :
 Յաւելալ յեպոյ :
 Ի սոցին փառս յաւել 'ի քեզ
 դար որ առ մեզ դսկեղէն ,
 Հիմնադրութիւն քո վերնատան
 դաւթեան վերայ մեծաշէն .
 Լուսամբնօք անդ եօթնեքումբ
 ճաճանչ սլայծառ շողշողէն ,
 Պարծանք մերոյ Հայոց ազգի
 ո՛վ սուրբ Տաճար ցանկալի :

Երգ մաղթանայ եօթնափառեան
 օրհներգութեց աստ մատչին,
 Ընդ անարիւն ձօն հաշտարար
 անմահ զենման սբ գառին,
 Պայծառազգեացք և ծաղկասփիւռ
 Թափօր 'ի պար բոլորին,
 Պարծանք մերոյ Հայոց ազգի
 ու սուրբ Տաճար ցանկալի:

Ե Ր Գ ԺԸ.

Դրժեալ պարմաբանօրէն 'ի վերայ Գլխի
 սրբոյն Յովնայ:

Քրիստոսի սուրբ Գերեզման
 Միշտ կանթեղք քո են 'ի վառման,
 Որք ուխտ դրնեն և առ քեզ գան
 Ամենեցուն լէ՛ր օգնական:

Սուրբ Ընթակօր գլխատեցին
 Նախ 'ի Սաղիմ ամփոփեցին,
 Եկեղեցի հիմնարկեցին
 Սուրբ Գլխադիր անուանեցին:

Լ'պա հրեշտակք անտի առին
 Զ'առանց գլխոյ նորին մարմին,
 Հըրամանաւն Աստուածային
 Ի Սպանիա քաղաք տարին:

Եւ քաղաքն այն էր մերձ գետոյն
 Զմարմինն եդին յեզըր ջրոյն ,
 Ի յաղդմանէ Աստուած հոգւոյն
 Ընդ այգն եղեւ գալ ժողովոյն :

Կաղքըն ե կոյրք միահաղոյն
 Եկին ըւանիլ 'ի մէջ գետոյն ,
 Անդ պատահեալ նոյն սուրբ մարմնոյն
 Բըժըշկեցան յամէն ցաւոյն :

Ուրախութեամբ դարձեալ 'ի տուն
 Մեծ աւետիս մարդկան ետուն ,
 Յոր թէ ռամիկ թէ իմաստուն
 Զարմանալեօք լըցան համբոյն :

Խորհրդակցեալ ընդ արքային
 Ի գետըն յայն ջոկ ջոկ գային ,
 Տեսեալ ըղնա արտասուէին
 Անգլուխ Աստուած անուանէին :

Բերեալ բեհեղ զայն պատեցին
 Եւ 'ի քաղաք անդ հանգուցին ,
 Պատուեցին յոյժ ե պաշտեցին
 Իբրեւ զԱստուած մեծացուցին :

Սինչեւ սուրբըն Պօղոս գրնաց
 Քարոզել անդ ըզԲանն կենաց ,
 Յպանիացւոց միտսըն երաց
 Դա մեր եղբայրն է մինչ ասաց :

Սոլորու թիւնք նոցին բարձան
 Ի պաշտմանէ կրօնց դարձան ,
 Եւ Քրիստոսի հետեւեցան
 Աբբայու թեան արժանացան :

Ե Ր Գ Ժ Թ .

Դարձեալ պարմաբար Դ Վերայ արեոյն Յախիւքայ :

Առաքեալն սուրբ Յակովբ
 Որդին որոտման ,
 Զոր կալեալ չարչարէր
 Հերովդէս արքայն .
 Եղեւ նա գլխատեալ
 Եղգէն տիրաստան ,
 Զի զբաժակըն ըմպէլ
 Տեառն էր հըրաման :
 Ի նոյ սուրբ Կոյսն տիրամօր
 առաքեալն Յովհան
 Մինչ կային վարանմամբ
 զՅակովբայն կալման ,
 Հըրեւտակըն բերեալ
 զգլուխն պատուական ,
 Եղ նոցա առաջի
 կոծով թախծու թեան :

Օր առեալ հանդուցին
 զգլուխն սրբազան ,
 Ի տեղւոջ պատշաճեալ
 զՏեառնէ գոհացան .
 Ուր վանք մեծ շինեցաւ
 Թաղաւորական ,
 Ի ձեռնն Կոստանդիու
 և մեր Տրդատայն :
 Ինչ սուրբ Լուսաւորչին
 ազգիս Հայկազնեան ,
 Էր սուրբն Սեղբեստրոս
 պապն Հռովմայն ,
 Շինեցին յոյժ սիրով
 զտեղիս սրբութեան ,
 Ըզտաճար Յարութեան
 և զայլս ամենայն :
 Հաստատեալ մայր Աթոռ
 առաքելական ,
 Զտաճարն սուրբ Յակովբ
 Պատրիարքական ,
 Ու է վայր ցանկալի
 ողանց ամենայն ,
 Եւ ազգիս Արամեան
 պարգեւ սեփական :

Արդ է մեծ և պայծառ
 վանք երկնանքման ,
 Գլխադիր սուրբ Յակովբ
 փառօք աննքման ,
 Տուեալ Տանա Թորգունայ
 ընծայ յատկական ,
 Ուխտաւորաց բազմայ
 հանգիստ օթարան :

Աստուծոյ Յակովբայ
 դերահրաշ Ուխտին ,
 Գան յամէն ի կողմանայ
 և անդ ժողովին ,
 Եւ առնեն բարեխօս
 ըզնա Արարչին ,
 Աղօթիւքն արժանի
 գոլ վերին դրախտին :

Ե Ր Գ Ի .

Գովասանողին ի վերայ բան և հինգ խորանայն՝
 որ ի սուրբ Յակովբայ ուխտին :

Սախ և յառաջ զԱւագ խորան
 Առնուլ ի դէպ է ինձ արժան ,
 Որ է պայծառ և աննքման
 Ունի ըզտիս արեգական :

Եւ ՚ի ներքոյ սորին պանծայ
 Մարմին եղբօր Տեառն Յակովբայ ,
 Որ ՚ի Հրէից սպանաւ նա
 Ուր մինչեւ ցայժմ ամփոփեալ կայ :

Յերկուս կողմանս սուրբ Սեղանին
 Երկու խորանք կան ՚ի կարդին ,
 Մինն է սրբոյ Աստուածածնին
 Իսկ միւսըն սուրբ Կարապետին :

Եւ ՚ի վերայ սոցին հիման
 Երկու փոքրիկ կան այլ խորան ,
 Սուրբ Պօղոսի և Պետրոսի
 Առաքելացն սրբազան :

Յահեկակողմն սոյն Տաճարի
 Գոյ սիրոյն մի Եկեղեցի ,
 Յանուռն սրբոյ Էջմիածնի
 Ուր կայ սեղան սուրբ Սինայի :

Թէ ՚ի դըրան կողմն դարձցիս
 Եւ ՚ի սանդխոց ՚ի վեր ելցես ,
 Երկուս խորանս այլ եւս տեսցես
 Եւ ջերմ սիրով համբուրեսցես :

Սիննն Ընթերցայ սուրբ Խորհրդին
 Այլափոխման է երկրորդին ,
 Նորոգ եղեւ շինուածք սոցին
 Նախ քան ըղծեփ սուրբ Տաճարին :

- Վերնատանէն 'ի վայր իջեալ
 Յաւանդատունըն գընացեալ,
 Ստեփաննոս է սա կոչեալ
 Որ 'ի սէր Տեառն նախ վըկայեալ:
 Կըրկին սեղան անդ ճոխ փայլի
 Մինըն յանուն Լուսաւորչի,
 Եւ միւսըն սուրբ Ստեփաննոսի
 Որք սիրելիք են Քրիստոսի:
 Կայ անդ այլ և մեծ աւագան
 Հայրապետի Կիւրղի անուան,
 Կենաց փայտին 'ի յերեւման
 Երկու հազարք մըկըրտեցան:
 Եւ դու աստի գալ 'ի կարգին
 Տէս ըզսեղան սուրբ Գլխադրին,
 Ուր ամփոփեալ է Գլուխ նորին
 Մեզ պարգեւեալ գանձ մեծագին:
 Եւ մերձ սորա երկաթ դուռ մի
 Ուր կայ աղնիւ պահարան մի,
 Եւ սուրբ Մինաս նա անուանի
 Որ յարաժամ փակեալ պահի:
 Ուր ոսկեղէն արծաթեղէն
 Խաչ և կանթեղ անթեղէն,
 Սըրբոց մասունք բոլորն ամէն
 Մեծաւ խնամօք պահին անդէն:

Գոն անդ և այլ երկու խորան
Ազնիւ շքեղ և աննրման ,
Սրբոյն Սարգսի և Մինասայն
Զօրավարաց մեծաց անուան :

Կից սորա է և դամբարան
Մաքուր տապան սուրբ Մակարայն ,
Զի յաթոռս յայս նստաւ և այն
Աստ ամիսփեալ յետ իւր մահուան :

Ի վերայ սոցա սուրբ Խաչ շինեալ
Կան այլ երկու մատուռ կաղմեալ ,
Առաքելոց մինն անուանեալ
Սուրբ Համբարձման միւսըն կոչեալ :

Գոն արտաքոյ սուրբ Տաճարի
Եօթըն սեղան յոյժ պանծալի ,
Երկուքն 'ի մէջ գաւթին մեծի
Սուրբ Նիկողեայ և Գէորգի :

Չորսըն 'ի մէջ սուրբ Թորոսի
Որ է յատուկ Եկեղեցի ,
Շինեալ ազնիւ և գովելի
Զեռամբ Հեթում թաղաւորի :

Եւ 'ի տանիս սոյն տաճարի
Գոյ և փոքրիկ այլ մատուռ մի ,
Որ Հոգին սուրբ նա անուանի
Անտի սուրբ Աեառըն տեսանի :

Սորա լիցին միշտ անխափան
Մեղ օգնական և պահապան ,
Որք թուեցան յայս երգարան
Քրտան և հինգ ահա խորան :

Ե Ր Գ Ի Ա .

Դարձեալ գովեստ Ե Էրայ սրբոյ Յակովբայ :

Ով սուրբ Յակովբ ամէնօրհնեալ
Սիրով Հոգւոյն դու առ լըցեալ ,
Ձի սուրբ անունդ է հլուչակեալ
Բոլոր յաշխարհքս տարածեալ :
Ղեպեալ դիմեն վառեալ սիրով
Ուխտաւորքն անհուն ծովով ,
Տիւ և գիշեր արտասուելով
Ի յօգնութիւն դքեղ կոչելով :
Օ ի որք սիրով առ քեզ դիմեն
Եւ արտասուօք զկուրծս բաղխեն ,
Փութով առնուն զոր ինչ խընդրեն
Արեամբ ներկեալ քո սուրբ Գլխէն :
Արդ՝ աղաչեմ բարեխօս լեր
Մի՛ դադարիր առ Հայր և Տէր ,
Արադապէս օգնական լեր
Ուխտաւորացն ընծայարեր :

Ուխտաւորքն երբ դան ժաման
 Զվիշտս բոլոր անդ մոռանան,
 Ի մէջ գաւթին ճեմեալ յընծան
 Հոգւով հրճուեալ ուրախանան:

Եւրանի տամ փափաքողաց
 Ուխտաւորաց այն եկողաց,
 Զսուրբ Տեղիս համբուրողաց
 Նոցին ըզնորհա վայելողաց:

Ով ճանապարհ բարի Յիսուս
 Դուռն կենաց մըտից քրիստոս,
 Որք ՚ի ծովու են կենցաղոյս
 Ըզքեղ ունին միայնակ յոյս:

Տէրունական Ուխտաւորաց
 Ի սուրբ Տեղիս քո դիմողաց,
 Սիրով քցին ըզմայլողաց
 Լէր ուզեկից յամէն դիմաց:
 Բ' շհուր սիրոյդ յերկիր արկեր
 Գեղալ սիրոյդ բոլորքեցեր,
 Ըզտեղիսդ զորս ընտրեցեր
 Սուրբ կարօտոյդ մեզ դեղ ցուցեր:
 Սուրբ Յակոբայ բաժակ արբին
 Եւ Յակոբայ եղբօր քցին,

Աղաչանօք Պետրէ վիմին
 Ուխտաւորաց տնւր հայցելին :
 Գերեզմանի քո համբուրման
 Գողգոթայի տեղւոյդ զենման ,
 Սուրբ Աթոռոյ երկնանրման
 Զամենեւեան արա՛ւարժան :

Ե Ր Գ Ի Բ .

Պարթեւ Ի վերայ «Բայն Յալիֆայ» :

Ո՛վ իմ եղբարք յականջ առէք զիմ զբան
 Սուրբ Յակոբայ տաճարն է աննրման ,
 Սարսափելով մըտի 'ի սուրբ Գերեզման
 Լալով Շիրմին համբուրեցի ես ըզբարն :
 Սուրբ Յարութի՛ մեծ է և նբ Յակոբ դար
 Սողոմոնի Տաճարն անտի դարու վար ,
 Ինքն 'ի տեղ բարձր և բոլորն նորին սար
 Արի՛ք տեսէք ըզՔրիստոսի նբ եղբայրն :
 Լ՛միրայք և պարոնք դուք ո՛ւմ ըսպասէք
 Եկայք զվայրն զՔրիստոսին դուք տեսէք ,
 Միոյն հաղար տայ ձեզ՝ ընդէ՞ր անյոյս էք
 Մեզ բարեխօս լինի Աստուածամայրն :
 Ի Գերեզմանն Աստուածածնի շատ լացի
 Զաչոս մըտաց զդաստուծք անդ բացի ,

Ի Ղազարու գերեզմանն գընացի
Անտի ելի 'ի Համբարձման սուրբ լեռն :
Սուրբ Համբարձման լերին մի կողմն գեղ է
Մեղաւ որաց Փրկիչ՝ Լախտից մեծ գեղ է ,
Եկայք տեսէք որպէս չքնաղ այն տեղ է
Զի սուրբ Սաղիմ գեղեցիկ Ուխտատեղ է :

Ե Ր Գ . Ի Գ .

Ի վերայ վանոց սուրբ Հրէշտիպիտի :

Դըրախտ տընկախտ
'ի մէջ քաղաքին ,
Սուրբ Հրէշտակապետ
նախկին բանտ Փրկչին ,
Աստ ներկայացաւ
'ի դատ Աննային ,
Ուր և կապեցաւ
'ի ծառ ձիթենին :
Հրէշտակք ահաբեկ
նորին ձաղանաց ,
Կային սառանեալ
շուք եղեալ փառաց .

Անդանօր մի ոմն
 ըսպատաւ որաց ,
 Տայր նրմա ապտակ
 լինէր դիմադարձ :
 Կռտանք սրբանուէր
 Կան ՚ի պաշտաման ,
 Քաղաքացւոց այս
 Տաճար սրբաղան .
 Տեղի շքնորհաց
 մեղաց քաւարան ,
 Մի միայն պարծանք
 Ազդիս Արամեան :

Ե Ր Գ Ի Դ .

Ի վերայ վանոց սուրբ Փրկիչն :
 Երկրորդ բանա Փրկչին
 մերձ սուրբ Սիովնի ,
 Կանխաւ տունն աստ լեալ
 Կացիալիային ,
 Երկրպագելի
 վռչի սուրբ Երկրին ,
 Ուր Թուք և ապտակ
 տուան իմ Փրկչին :

Ընդ հարցեալ Պետրոս
 երկոյս գայր յուրաստ ,
 Հաւուն խօսելոյ
 դայր անդրէն յիմաստ :
 Յակնարկել Փլըկչին
 բան տայր նըմա աղդ ,
 Յարեան արտասուաց
 մըտանէր դարաստ :
 Կանդնեալ 'ի տեղւոջ
 Տաճար սրբաղան ,
 Կալիարիչ սուրբ Վէմն
 կաղմեալ անդ Սեղան :
 Յերկըրպագութիւն
 անդ հանդիտանան ,
 Ազգաց և աղանց
 ժողով Տէրունեան :

Ե Ր Գ Ի Ե .

Պարկեալ է վերայ սորբ Փրկչական Երոստեղծի :

Սիտ դիք ինձ որ գովեմ զԱմենափրկիչ
 Կենդանեաց մեռելոց կեցուցիչ Փրկիչ ,
 Ախտաժետաց բըժիշկ դիւաց հալածիչ
 Յիմարաց տըգիտաց ուսուցիչ Փրկիչ :

Ի Քրիստոսի Շիրմէն յայն վայրն բերին
 Ի ներքոյ խորանին զմեծ վէմն եդին,
 Չորս կողմն բաց թողին պնուական քարին
 Պէսպէս մեղաց չարեաց ազատիչ Փրկիչ:
 Ըմենայն սուրբ Տեղին խորհրդական է
 Բոլորն ամէն սուրբ Աղօթարան է,
 Նորաչէն սենեակքն յոյժ պատուական է
 Դիւանարաց ախտից փարատիչ Փրկիչ:
 Սի կողմն սուրբ Փրկչին՝ մեռելոց թաղ է
 Միւս կողմն նք Սիոն՝ այլազգեաց տեղ է,
 Եւ այլքն ձիթենեաց պարտեզ ու պաղ է
 Յոս մեղաւորաց է, և քաւիչ Փրկիչ:

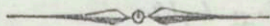
Ե Ր Գ. Ի Զ.

Ի Վերայ «Է՞ն ԲԵԼԷԿԷՏԻ:

Ս, ան իմ մանկացեալ
 Փրկչիդ բոլորից
 Սահմանք եփրաթայ
 Ճագման քո ելից,
 Ուր ծընար անախտ
 օտար մեր կրօնից
 Ի բազուկ կուսին
 Գըգուեալ գըրկալից:

Քեզ Աստուածորդւոյդ
 մըսուր անբանից
 Տայ նինջ քընաբեր
 'ի վերայ յարդից ,
 Եւ ջամբ խանդակաթ
 կաթն ստեանց կուսից
 Անկարօտ բնութեան
 արդ մեզ համակից :
 Ուր հովիւք եղեն
 փառաբանակից
 Երկնապար ղուարթնոց
 իջեալ 'ի յերկնից ,
 Որոց գունթագունդ
 էջք 'ի յեթերից
 Մարդկան նըշանակ
 եղեն վերելից :
 Փառք քեզ 'ի բարձունս
 հոգւով ցընծակից
 Աստ մատուցանեմք
 անմահ արքայիդ ,
 Որ 'ի Նաղարէթ
 փրթթեալ ճաղկակից
 Աստ պըտղովք 'ի լի
 բուրեռ հոտ վարդից :

Եւ քեզ ընծայեմք
 ընդ մագուց երկից
 Զերկըրպագութիւն
 Արարչիդ բնաւից ,
 Ա՛ռ ընկա՛լ 'ի մէնջ
 ընդ Կուսին անբիծ
 Զաղերս մաղթանաց
 Տէրունեան Ուխտից :

Ե Ր Գ Ի Ե .

Ա՛ռ սրբամաքո՛ւր Կապան Աստուածածնի՛ն :

Ա՛մէնօրհնեալ Մարիամ
 Մայր Տեառն իմից տիրածին ,
 Հառարակաց նընջեաց քուն
 Ի լեառքն սուրբ Սիւնիին :
 Ուր Միածին բանն Աստուած
 Հըրեշտակօք լուսարփին ,
 Գաց իջանէ յաւանդումն
 Հոգւոյն յերկրէ 'ի յերկին :
 Համագումար 'ի ծագաց
 Սուրբ Առաքեալք 'ի տեղին ,
 Համակին անդ սուրբ կըրօւք
 Մի՛ծ տրամութեան և խընդին :

Լուսապատար ջահազգեաց
Եւ սուրբ Կուսանք ընդ նոսին ,
Բարձեալ զդագաղ Տիրամօր
Գէթսեմանեան տան շիրմին :

() Թեալ եղեւ անդանօր
Յերիս շրջան արեգին ,
Բարթողիմեաց յետագայ
Բանի տապանն տարփագին :

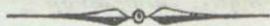
Տեսին ունայն ըղտեղին
Եւ Գերեզման առանձին ,
Քաջ նմանեալ իւր Որդւոյն
Յարուցելոյ Միածնին :

Ընդ ամպածեմն սաւառնի
Ընդ օդ թեթեւ վերնային ,
Գունդք անմահից զուարթնոց
Յողջոյն խառնին սուրբ Կուսին :

Վերակայից բարձրացեալ
Յեթերս 'ի վեր սերարփին ,
Բարեբանի օրհնութեամբ
Մաքուր Տաճար անեղին :

Սաղթեմք 'ի ձօն օրհնութեան
Քեզ Տիրուհւոյդ մօր Բանին ,
Հայեաց 'ի մեզ 'ի բարձանց
Յայս մեր ժողով սուրբ Ուխտին :

Որք յերկրաբարչ աստ սահիմք
Համատագնասպք 'ի վշտին ,
Յերկնաչու քոյ պողոտայն
Մի ոտք մեր անդ գլխեսցին :

Ե Ր Գ Ի Ը .

Ի Վերայ լերին «րբ» Համբարձման :

Ի լրանալ տասնեակ քառիցս
Աւուրց սրբոյ Յարութեան ,
Եւ Տէրն 'ի լեառնն ձիթենեաց
Առաքելովք սրբազան :

Ուր զառաջին և ըզվերջին
Հրամանաց իւր տայր պատուէր ,
Թագաւորաց և աշխարհի
Առնէր զնոսա քաջալեր :

Սիով հոգւով յսկիաճոյլ
Յօդէ յանլոյժ 'ի շղթայ ,
Ի Սաղիմեան նոտեալ դադար
Յերկնից զհոգին խոստանայ :

Ամպախաղաց վերասլանայ
Ընդ օդ թեթեւ լուսաղգեաց ,
Որով դրանդիք երկնից բացան
Վերելս մարդկան տալ Աստուած :

Ուր զուարթնոց իջեալ յերկնից
Առաքելոց տան խրախոյս ,
Դոյն օրինակ իջանելոյն
Կանխաւ լինին քաջացոյս :

Հաւատացեալք անդ խաչակրօն
Լուսով փայլին վառ 'ի վառ ,
Մեղսասիրաց անհաւատից
Լիցի դատիլ անաչառ :

Երդ խոնարհեալ յայս սուրբ լերին
Աստուածորդւոյդ Համբարձման ,
Մաղթեմք յերկնից զամենազօր
Զհոգիդ սուրբ տալ մեզ օձան :

Յանկից վերաց քոց հեղեցունց
Մեզ կեանք ծաւալ ցոլացին ,
Յաւերժական լուսով փառաց
Յաջեան քո կալ 'ի դասին :

Ե Ր Գ. Ի Թ .

Ի վերայ Տնօրէնութեանն Քրիստոսի :

Տերըդ սիրով խոնարհեցար
Յարդանդ Կուսին բնակեցար ,
ԶԱդամային մարմին զդեցար
Եւ աշխարհի լոյս ծագեցար :

- Ի յանարատ Կուսէն ծնար
 Ի խանձարուրբս սրտեցար,
 Ի յանբանից մութ եդար
 Եւ 'ի մոգուցն պատուեցար :
 Քառասնօրեայ ընծայեցար
 Ըստ օրինաց դու 'ի տաճար,
 Փակեալ դրան բացող ցուցար
 Ի ծերունւոյն անդ գգուեցար :
 Ի Յորդանան մկրտեցար
 ՅԱստուած Հօրէդ վկայեցար,
 Ի Յովհաննէ բարոզեցար
 Գառն Աստուծոյ անուանեցար :
 Ի Վերնատունն բաղմեալ եղեր
 Զահեղ խորհուրդն աւանդեցեր,
 Զաշակերտացդ զոտս լուացեր
 Խոնարհութեան վարս ուսուցեր :
 Ի Յուդայէ համբուրեցար
 Ի ծառայէ ասպտակեցար,
 Ի չար Հրէից նախատեցար
 Կամաւ 'ի խաչ դու բարձրացար :
 Ի նդ անօրէնս համարեցար
 Արբեր լեղի և դառնացար,
 Ուր կենդանիդ անչնչացար
 Սուր գեղարդեամբն խոցեցար :

- Ի Յովսէփոյ դու պատեցար
 Ի դերեզման կոյս թաղեցար ,
 Եւ մատանեալ անդ կնքեցար
 Ի զինուորաց պահպանեցար :
- Ի դժոխս իջեալ աւերեցեր
 ԶԱդամ զճնողն սղատեցեր ,
 Զարքայութեան դուռն բացեր
 Եւ մեղ ձրի պարդեւեցեր :
- Ի սուրբ Շիրմէն փառօք յարեար
 Բազմաց յայտնի երեւեցար ,
 Ընդ աշակերտսն բազմեցար
 Յորժամ փակեալ դրօք ցուցար :
- Ի Դաւիթեա սպա դնացեր
 Անդ զԱռաքեալսն օրհնեցեր ,
 Ի հեթանոսս առաքեցեր
 Եւ քարոզել պատուիրեցեր :
- (Յերուսաղէմ կալ ասացեր
 ԶԱստուած հոգին աւանդեցեր ,
 Նովաւ լեզուս բաժանեցեր
 Եւ շնորհօք զարդարեցեր :
- Ի Ձիթենեաց լերին գտար
 Յորմէ փառօք վեր համբարձար ,
 Դարուց վերնոց ահեղ ցուցար
 Եւ ընդ աջմէ Հօր բազմեցար :

Ո՛վ տէր Յիսուս Աստուած և բան
կրեցեր կամաւ զայս ամենայն ,
Շնորհիւ քո սուրբ Տնօրէնութեան
Արժանացո՛ւ քոյդ տեսութեան :

Ե Ր Գ. Լ.

Ի Վերայ սրբոյ Յարութեանն Քրիստոսի :

Գոհութիւն մեծ Տեառն Արարչին
Եւ Քրիստոսի հանրից Փրկչին ,
Որ 'ի ձեռքն իւրոյ Խաչին
Յարոյց ընդ իւր զմարդն առաջին :
Այսօր յարեալ 'ի մեռելոց
Լոյս ծագեցաւ արարածոց ,
Զհոգիս փրկեաց 'ի դժոխոց
Աւետիս տամ ազգիս Հայոց :
Ի յԱսաւորեաց զոգիս մարդկան
Սուրբ Յարութեամբքն պատուական ,
Զմարմինն եւ մեզ անասական
Եւ սուրբ զարիւն իւր փրկական :
Ուրախութեամբ ճաշակեցուք
Եւ սրբութեամբ հաղորդեացուք ,
Զի 'ի մեզաց սրբեալ լիցուք
Յանմահութիւն փոխարկիցուք :

Ի իւսեալ ՚ի մի փառաորեսցուք
 Ըզյարուցեալն գովեսցուք,
 Զլոյս Գերեզմանն համբուրեսցուք
 Եւ զյարութիւնն պատուեսցուք:
 Սուրբ քաղաքն Երուսաղէմ
 Ընդ որ և սուրբն Բեթլէհէմ,
 Որք հաւատոյս մեր եղեն վէմ
 Մարտկոց ամուր դիւայ ընդդէմ:
 Տիրամայր սուրբ Ատուածածնին
 Ուրախութիւն ետ իւր Որդին,
 Եւ որք այսօր սգաւորին
 Սաղայելի դասուն կարգին:

Ե Ր Գ ԼԱ.

Ի Վերայ ուրիշ Կարապետի:

Վանանցածին չէ՛ յարուցեալ
 Մեծ քան ըզքեզ այր զօրացեալ,
 Ի Տեառնէ է այս ծանուցեալ
 Խնդրակատար սուրբ Կարապետ:
 Պայր Կոյսն առ մայր քո յղացեալ
 Դու յարգանդին զայն իմացեալ,
 Երկիր պագեր անդ խաղացեալ
 Բանին տառար սուրբ Կարապետ:

Օտքարիա հայրդ համրացեալ
 Ի բում ծննդեան բերան բացեալ,
 Զանուկ Յովհաննէս կարդացեալ
 Շնորհապատար սուրբ Կարապետ:
 Բնդ մէջ կապեալ զմաշկեայ գօտի
 Բնակեցար յանապատի,
 Եւ հրեշտակաց դու հաւատով
 Նմանեցար սուրբ Կարապետ:
 Դու արուսեակ ծագման արիւնցն
 Ընդունարան շնորհաց Հոգւոյն,
 Որ Մկրտիչ Աստուածորդւոյն
 Ընտրեալ գտար սուրբ Կարապետ:
 Չեռամբդ առեալ ըղջուր գետոյն
 Լցեր վերայ օրհնեալ Գլխոյն,
 Եւ ձայնի Հօր վկայելոյն
 Արժանացար սուրբ Կարապետ:
 Չայն բարբառոյ մականուանեալ
 Ճշմարտութեան միշտ հաւանեալ,
 Ըզէրովդէս յանդիմանեալ
 Գլխատեցար սուրբ Կարապետ:
 Ի դժոխսն քարոզեցեր
 Տեառն ըզգալուստ աւետեցեր,
 Որով զորամեալս բերկրեցուցեր
 Ուրախարար սուրբ Կարապետ:

Գովիւի ես դու զանազան
 Կենաց մերոյ ես գաւազան ,
 Քրիստոնէից լէ՛ր աւազան
 Ո՛վ սրբարար սուրբ Կարապետ :

Նաաթելոյ մարդարէից
 Մարտիրոսաց քահանայից ,
 Ճգնաւորաց սրբոց հանրից
 Մեծ կոչեցար սուրբ Կարապետ :

Իս աղօթքն է ընդունական
 Բարեխօսեա՛ վասն մարդկան ,
 Որ անուանիս Մշու Սուլդան
 Հոգեպարար սուրբ Կարապետ :

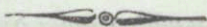
Ե Ր Գ Լ Բ .

Գովասանութիւնն ՚ի Վերայ Բարեխօսին Քրիստոսի
 սրբոյն Ղազարոս : —

Իսկզբանէ Բանն Աստուծոյ
 Եղեւ մարմին առ փրկելոյ ,
 Ըզհողածին բնութիւն մարդոյ
 Եւ ՚ի մեղաց ազատելոյ :

Ղամբար լուսոյ արդարութեան
 Ղազար քարոզ ճշմարտութեան ,
 Որ ցուցար մեղ դուռն յարութեան
 Եւ ճանապարհ արքայութեան :

Արի՛ Ղազար իմ սիրական
 Ե՛կ մի մնար ՚ի գերեզման ,
 Տէրըն կոչեաց և զքեզ եհան
 Ի դժոխոցն անդնդական :
 Օղւարթնոց նման աղնիւ Ղազար
 Սուրբ և անմեղ մաքուր արդար ,
 Ըզձայնն լուար ըզկենարար
 Չորեքօրեայ մեռեալդ յարեար :
 Արարչասէր բարբ գովելի
 Լուսաճաճանչ և հրաշալի ,
 Անուանակիցդ իմ սիրելի
 Ղազար ամբիժ զարմանալի :
 Բոտեալ խղճուկս հողւոյ տկար
 Զքեզ աղաչեմ միշտ անդադար ,
 Զյետնեալ ծառայդ մի մոռանար
 Ո՛վ սրբազան տէր իմ Ղազար :

ԵՐԳ ԼԳ.

Գլխաւոր-իւն ՚ի Վերայ սրբոյ Հօրն Դրոյ
 Գրեգորի Լուսաւորելի :

Յանսկ անուն հօրէ ծնեալ
 Իբր ՚ի փշոյ մեզ վարդ բուսեալ ,
 Ըղթադէի շնորհն առեալ
 Սուրբդ Գրիգոր հայր մեր ընտրեալ :

Ղառնագոյն վասն Աղգիս տանջեալ
 Չարչարանօք նահատակեալ,
 Ներ դառնաշունչ օձից բնակեալ
 Լուսաւորիչդ Աղգիս գովեալ:

Ըտտուածորդոյն յերկիր իջեալ
 Ահեղ անուամբ իւրով կոչեալ,
 Երկնանման Աթոռ կաղմեալ
 Լուսաւորիչդ եղեր բաղմեալ:

Տանրս Հայոց հովիւ կացեր
 Լայս գիտութեամբ կատարեցեր,
 Հօր Աստուծոյ ընծայեցեր
 Լուսաւորիչդ գերազանցեր:

Սուրբ Առաքեալ չորեքտասան
 Եւ Մովսէսի համանման,
 Քանոն վարուց ճշմարտաբան
 Լուսաւորիչդ մեր սրբազան:

Պարծանք եղեր համայն աղգաց
 Նախապատիւ Հայրապետաց,
 Զահ և սրակ Եկեղեցեաց
 Լուսաւորիչդ Հայաստանեաց:

Ընդ ՚ի Սեպուհ ճգնեալ լերին
 Հիացուցեր ըզզօրս վերին,
 Հրեշտակացեալ վարուք քոյին
 Լուսաւորիչդ մարդկան աղգին:

Օ՛քեղ աղաչեմք միահաղայն
 Բարեխօսել Յիսուս որդւոյն ,
 Փրկել ըզմեղ յանշէջ հրոյն
 Լուսաւորիչդ դու մաքրագոյն :
 Օ՛կրտսեր որդիքս 'ի ծնունդ քոյ
 Փրկեալ զերծս՝ յամէն փորձոյ ,
 Եւ 'ի հնարից հին թշնամոյ
 Լուսաւորիչդ Ազգիս մերոյ :

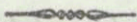

Տիրամայր սուրբ Կոյս Մարիամ ~

Ե.Ր.Ի.Ր. Շ.Է.Հ.Ի.Բ
ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԻՆ ԻՒԶԵՆԻՆԷ

Ա.

ՊՈՒՏՈՒ շէրիֆ իւճէ տաղար
Ջէյթինլիք տիր հէփ աղաճլար ,
Վարան տէրտի անտէ աղար
Կէլին Գուտսա կէօրիւն պարի :

Պուտսու շէրիֆ շէհիր ուլու
Քիլիսալէր իլէ տօլու ,
Ջիյարէթլէր միսկ դօգուլու
Կէլին Գուտսա կէօրիւն պարի :

Պուտսու շէրիֆ հէփ գայալդ
Անտէ տիր շիր վէ թաթլլլդ ,
Կէլիսլ անտէն տաթմագ հիւնէր
Ճէմի միւմին օլսուն լայլդ :

Պուտսու շէրիֆ աղիզ վէթան
Կիտէն կէօրէն օլուր մէսթան ,
Անտէ օլաճագ դատաստան
Կէլին Գուտսա կէօրիւն պարի :

- Գուտսա կիտէն հէր ճանիպտէն
 Չըքմայաճագ էլի ճէպտէն ,
 Սաչսա կէրէք հէր հատէպտէն
 Կէլին Գուտսա կէօրիւն պարի :
- Լղիզ շէհրի կէօրսէն գա՛րտաշ
 Ճէմի եանը պիւթիւն տաղ թաշ ,
 Կիտիւպ կէօրէն տէվլէթլի պաշ
 Կէլին Գուտսա կէօրիւն պարի :
- Թուր տաղընըն հէփ եանլարը
 Լալէ չիչէկ տիր եօլարը ,
 Ողջոն վէրէն աղաճլարը
 Կէլին Գուտսա կէօրիւն պարի :
- Լղիզ եէրլէր մէթհ օլունսուն
 Միւտէմ տիլէ թէսպիհ օլսուն ,
 Կէօրմէյէնէ նասիպ օլսուն
 Կէլին սիդտէ օլուն պարի :
- Գուտսու շէրիֆ տէօրթ գափուսու
 Ալթըն սուտան տըր եափուսու ,
 Միսկ ի ամպէր տիր գօգուսու
 Կէլին Գուտսա կէօրիւն պարի :
- Գուտսու շէրիֆէ վարմալըյըմ
 Ահճէ փուլար սաչմալըյըմ ,
 Վարըպ օնտա տուրմալըյըմ
 Կէլին Գուտսա կէօրիւն պարի :

Գուտտա կիտէն հէյրան օլուր
 Իշի կիւճի սէյրան օլուր ,
 Հէրկիւն տիւկիւն պայրամ օլուր
 Կէլին Գուտտա կէօրիւն պարի :

Գուտտա կիտէն խօճայ կէրէք
 Իքի էլի ճէպտէ կէրէք ,
 Պուղտայ կիպի սալմաք կէրէք
 Կէլին Գուտտա կէօրիւն պարի :

Գուտտա կիտէն եալաշ կէրէք
 Կէօղլէրի տօլու եաշ կէրէք ,
 Ճիւմլէսի տօստ գարտաշ կէրէք
 Կէլին Գուտտա կէօրիւն պարի :

Գուտտու շէրիֆ ալթուն էլմա
 Պէնի թաշտան թաշա չալմա ,
 Կէօրմէյինճէ ճանրմ ալմա
 Կէլին Գուտտա կէօրիւն պարի :

Բ .

Տէֆա «ո-րբ Երոստէճ Ի-շէրէնէ :

Պու ճիհանի խալգ իտէնին
 Լութֆ ինամի սէնտէ տիր ,
 Գուտտու շէրիֆ ազիզ շէհիր
 Հազ նազարը սէնտէ տիր :

Լժալէրէ վատ օլունան

Աղիղ մէսքեան սէնտէ տիր ,

Ինճիլ Թէվրատ տախի ջէպուր

Գրաէթը սէնտէ տիր :

Ղէմի նասըն նիշանկեահի

Նազար խաիւպ սէնտէ տիր ,

Հագ Խապիլ տիր օլ քիշի

Քի ումիտի սէնտէ տիր :

Սէսին մէվլուտ հէմ պէլտէսի

Պէլթիլահիմ սէնտէ տիր ,

Օլ տապինին թախթ քիւրսիւսի

Աղիղ մսուր սէնտէ տիր :

Սաթաը լանէթ դամազ Յուգա

Քէնտի աղիղ սահիպին ,

Օթուղ թիւլթէ տէկիշտիր տի

Հագ փաղարը սէնտէ տիր :

Տէօքտիւ աղիղ օլ միւպարէք

Պիղիմ իշիւն գանինի ,

Սէնտէ տէֆն օլտու թէնլէ

Հագ մէզարի սէնտէ տիր :

Գըյամ մէքեանըն թիւրպէսի

Մէնէնտ օէմա դանտիլի ,

Զիարէթկեահ մահալլէրի

Մէճմուխի սէնտէ տիր :

Հազ տիւննը մահչէր կիւնիւ
Սէնաէ սահի՛ն գուրուլուր ,
Ճիւմէ նասըն ամէլ իւղը
Հազ միւլանի սէնաէ տիր :

Գ .

Տէֆա սորբ Երոսաղէմ իւլիէնէ :

Պուտա շէրիֆէ ուսի օլան
Հէրտէմ մէտհին խտէ պիլլը ,
Զխարէթին խտնլէրէ
Անճադ գաննադ օլա պիլլը :

Եթէ օրէն տիւնէա շիրքէֆինտէն
Ֆադաթ էլին շէրէ պիլլը ,
Գլյմէթինի անլէր թանրը
Օւլբի սէճաէ խտէ պիլլը :

Պու շէհիրին թէմէլինի
Անճադ գուրան Մէվլա պիլլը ,
Իլմ քիթասպէ ահեահ օլան
Սանա արզու խտէ պիլլը :

Պու ճիհանըն էնճամընտա
Ճիւմէ ինտան սանա կէլիւոյ ,
Յովսափաթին տէրէսինտէ
Իւճրէթլէրին ալա պիլլը :

Դ .

Տէֆա սուրբ Երոստանէ ճէֆ ճահալէրի
Ի-լէրիէ :

Պուտսու շէրիֆ իշիւն զէպուր
Տէր թէմէլին դուրան Մէվլա ,
Ճէպէլ Սիօն տէտիքլէրի
Ասըլ նօմօսուն մէքեանի :
Նիւմէ էթրաֆընտէ օլան
Զիարէթին օլսուն պան ,
Աշգ իլէ գըլ պու նէ հէյրան
Կէլիւպ կէօրէսին սէյրանի :
Սուրբ Յօհաննէս քիլիսէսի
Պէլի քիւչիւք տայիրէսի ,
Անտէ տիր օլ տիրէք թաշի
Անէ քի Մէսիհ պաղլանտը :
Հրեշտակապետ քիլիսէսի
Խանըն իլք զընտան եէրի ,
Պու տուր օլ Աննանըն պէյթի
Քի օլ վադըթ սէրքեահին տի :
Պունտէ տիր զէյթուն սէճէրի
Քի թէնլէ պաղլանտը Պարի ,
Թէրքի տիւնեա գըղ վէ գարի
Անտէ էտինմիշ վէթանի :

Տաւուտ անտէն մէլայիքի

Կէօրտիւ տէնիր դադէպ վադթի ,

ՕԼ քի գըրար իտի ինսանի

Ազիմ խէվֆիէ թէօպէ տէտի :

Փրկիչ իսիմ մանաստըրի

Կայեափանըն պէյթին եէրի ,

Պուճտէ շակիրտլէր սէրլէրի

Ինքեար էթտի ըուհսանինի :

Իսանըն իւստ սին հաճէրի

Պու քիլսէնին մէհրապ սէրի ,

Աչքք գօնմուշ տիր իւշ եէրի

Քի զուար պուս իտէր անի :

Պուճտէ տիր իքինձի զընտան

Զապիթէ վիրիլտի անտէն ,

Իւստ եանընտէ Մէզարիտտան

Հաւլիսիտէ Փաթրիք գապրի :

Սուրք վերնատուն Ընթրեաց եէրի

Հոգին Աստուած պուճտէ էնտի ,

Դաւիթ վէ Սողոմօն գապրի

Տայիմ եանար գանտիլլէրի :

Պուճտէ Վալիտուլլահ պէյթի

Անտէ օլմուշ աղիպ ֆէվթի ,

Իսա մէլէքլէրլէ էնտի

Գապզ էթտի անըն ըուհինի :

Յովակիմ Աննանըն էվի

Տախի տուրուր դասըրէրի ,

Վերանէ տիր դուսուր եէրի

Մաղարասը վէ էյլանի :

Պրօպատիկ տէտիքէրի

Կէօրիւնիւր հալուղուն եէրի ,

Նանխօր քէօթրիւմիւն սէրլէրի

Օլտի թապիպին տիւշմանի :

Մաղարասը շակիրալէրին

Թաշրէսինտէ տիր պու շէհրին ,

Ույգույա տալըպ ճիւմլէսին

Ղէմտէ կէօրտիւլէր Բուհալանի :

Սէսին ուլլահ նամագլէահ

Պունտէ տէօքտիւ աղիղ թէրի ,

Չիւն ալմըշտը ինտան թէնի

Կէօստէրտի պու նըշանի :

Վալիտուլլահ Մէրիէմին

Աղիզ դասըրին էօփտիւք եէրին ,

Կէօրտիւք շահիտ Ստեֆանին

Թաշանտըղի օլ մահալի :

Թէն դարտաշը հագ Մէսինին

Գասսարճըրար էզտի սէրին ,

Էօփտիւք փայ եէրինին թաշին

Ճէսիր տիր պունուն իւտու կանի :

Եւազըն դապրի ջաքարեանըն
 Պիթէվի ուրու դուստրէսին ,
 Քի Տաճարոյ օլտու ֆէվթին
 Աւետարան իտէր զլբրի :
 Տեառն եղբայր սուրբ Յակոբուն
 Եսա չէքտիկի մահալ եւազըն ,
 Քրիստոս քէնտի գըյամ կիւնիւն
 Կէօրիւնիւս վերտի միւթտէի :
 Իչտիք Սերլումանըն ապի
 Կէօրտիւք Եսայեա սէճէրի ,
 Մանասէ Գուտուսուն շահի
 Պըչգըյա չէքտիրմիշ անի :
 Սերլում բունդարըն կէչտիք
 Աբբահորուն ապին իչտիք ,
 Օրատէն ճառնէրէ աշտըք
 Կէօրտիւք զարիս դապրիստանի :
 Իւթանեայէ բահի օլտուք
 Քաղարստուն սինին կէօրտիւք
 Վէ օլ հաճէրի պուս էթտիք
 Օթուրմիշ վերէն գըյամի :
 Պուրտէ Քաղարէ սէս էթտի
 Սէտասը ումայէ կիթտի ,
 Պիր նութգ իլէ գըյամ էթտի
 Տէօրթ կիւնիւք չիւրիւմիշ թէնի :

Հէմէրէլէրի Ղազարըն
Մէրիէմին վէ Մարթանըն ,
Թէսքինի պուրտա անլէրին
Քէջլէրի վէ գապրիստանի :

Լշէկ շէնկէսին եէտինէ
Ալտը Սամիսոն եէկ մէրտանէ ,
Սիւքսալ էթտի տիւշմանինէ
Գըրտը անլէ պին ինսանի :

Հաչան քի ճէնկտէն գուրթուլտի
ՕԼ շէնկէյի եէրէ վուրտի ,
Անտէ բունղար զուհուր օլտի
Գանտըրտը օլ մէրտանէյի :

Գըյամէ կիւնիւ միւրսէլլէր
Գալիլէատէ ճէմ օլտուլէր ,
Անտէ սահիհէն կէօրտիւլէր
Իհթիշամլէ գըյամ ալանի :

Սիրաճ ճէպէլինէ կիթտիմ
Ագիզ փային եէրին էօփտիւմ ,
Էթրաֆընա նազար էթտիմ
Ջէյթուն սէճէրի հէր եանի :

Ալթմըշ սէքիզ երլ ույգուտա
Աբիմէլէր եաթմըշ պուրտա ,
Նէ վագըթ քի Երեմիա
Թին իշիւն Էօլլատը անի :

Փատիշահէր գապրիստանի
 Պուհտան էօթէ օլտան րահի ,
 Օյուլմուշ թաշէր պիթէվի
 Գաբու գաբուտան իշէրի :
 Շէնլէրէրէ վերանլէրէ
 Մութլու կէլիւպ կէօրէնլէրէ ,
 Վալիտուլաս օլանլէրէ
 Պու տուր ազիզ մէսքեան եէրի :
 Ղիւմլէ թուրասլի միւսարէք
 Հանկը սիր անըսա կէրէք ,
 Անտէ սունուլուն հէր տիլէք
 Կէլիւպ կէօրէնլէրտէն անի :
 Տաւուտ օղլու էօտէմիշլիւ
 Նազլ էյլէմիշ ճիւղի քիւլլիւ ,
 Խամի Տէր Պօղոս օլ նամլու
 Սէյլէմիշ պու Տէսթանլէրի :

Ե .

Տէֆա սուրէ Երեսուշէ Իշէրի :

Արզու իտէն կիտէր Գուտսուն Եօրունա
 Գըյար ճանա բրբղկընա մալընա ,
 Սուրբ Յակոբատ գարշը կէլիւ գուլունա ,
 Պէն Գուտուստան այրըսըղըմ աղլէրիմ
 Կէճէ կիւնտիւղ տէրունիմի տաղլէրիմ :

Եւսի հայաթ ճօշուս վէ չայլար ադար
 Կիւնահրեարլէր կիւնահր հէփ Եայդար ,
 Գուտսու կէօրմէյէն ան իտիւս աղլար .
 Պէն Գուտուստան այրըրըղըմ աղլէրիմ
 Կէճէ կիւնտիւղ տէրունիմի տաղլէրիմ :
 Հիչ սէվմէյէն վաճմը Գուտսու տիւնեատէ
 Արասան սուլունմաղ պիր դուլ ալէմտէ ,
 Կէօրէնլէր աշգի հադ իլէ էօկմէտէ .
 Պէն Գուտուստան այրըրըղըմ աղլէրիմ
 Կէճէ կիւնտիւղ տէրունիմի տաղլէրիմ :
 Պիր տիւար իչինտէ անըն Եօդ էշի
 Կէօրէնին դարպինտէն կիտմէղ աթէշի ,
 Հադիդէթ շէրիֆ տիր թօիրաղը թաշը .
 Պէն Գուտուստան այրըրըղըմ աղլէրիմ
 Կէճէ կիւնտիւղ տէրունիմի տաղլէրիմ :
 Գուտսու շէրիֆ շէհրի ճանլար մէքեանի
 Նէպիլէրին միւմինլէրին վէթանի ,
 Անտէ տիր ճէմիսինին հասրէթի .
 Պէն Գուտուստան այրըրըղըմ աղլէրիմ
 Կէճէ կիւնտիւղ տէրունիմի տաղլէրիմ :
 Իման սահիպինէ չալընան սուր տուր .
 Տէկիլ Երրոս պիր կիւն՝ ագլընը տուրտուր
 Հէրնէ սաաթ կիրաէն օլլադըթ հուրտուր ,
 Պէն Գուտուստան այրըրըղըմ աղլէրիմ

Կէճէ կիւնտիւղ տէրունիմի տաղէրիմ :
 Եւ վաղեմէ Սուլթան բահմէթ սէն սլանա
 Տուան կէջէր շահէր Շահի օղունա ,
 Նառիպ էթսին թէքքար կէլիպ կէօրմէկէ .
 Պէն Գուտուտան այրըտըղըմ աղէրիմ
 Կէճէ կիւնտիւղ տէրունիմի տաղէրիմ :

Զ.

Տէֆ արթ Երոսաղէմ Իլերինէ :

Տէւան , Վարսաի Իօշմ :

Նիճէ մէթհ էթսէմ Գուտուտ շէրիֆի
 Կէլին կէօրիւն Իպնուլլահն վարինի ,
 Նառ իշինտէ ճիհան տէնիլէն պուտուր
 Կէլին կէօրիւն պաղէսինի պաղինի :
 Զօգտան շէքէրիտիմ պէն հարթէթինի
 Ալէմ պիլիւր նիճէ միւճիւղաթինի ,
 Կէլին կէօրիւն խուպ զիյնէթինի
 Շիւքիւր էօլտիւմ Իպնուլլահն Էէրինի :
 Նիճէ փէյզամպէրին մէզարը վար տըր
 Խահիրն թիւքպէսի ճիւմլէտէն սէր տիւր ,
 Զիյնէթի թիւշան ճիհանտէ պիւր տիւր
 Կէլին կէօրիւն կէօղ իլէ աճի :

ՍարԵագուպին ճիւղէ մէքէնի փագ տըր
Մասրուֆի եէթիրէն եարատան Հագ տըր,
Փիւր դանտիլէրին թաավլրի եօդ տըր
Տօնատըրլար չէվրէ եանըն եէրինի :

Է .

Տէֆա սոբէ երոսաղէ՛մ Իւլէրինի :

Տէսլան, Մոխամմա :

Իփթիտա սէրաէն Էօկէյիմ

Հալի Գուտսու շէրիֆին,

Հէր շէհիրաէն միւսպարէք տիր

Եօլս Գուտսու շէրիֆին,

Փէք զիյասաէ դօդուլս տուր

Կիւլի Գուտսու շէրիֆին,

Կիւղէլ Ֆարսի Արէսի տիր

տիրի Գուտսու շէրիֆին,

Հիչ տիր տիյարաէ սուլունմաղ

պալի Գուտսու շէրիֆին :

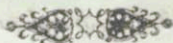
Տէնկի եօդ տուր սու ճիհանաէ

Եարաթմըշ տըր Հագ զանի,

Մէվլա սուլս Կէօքաէն վէրիր

թաշտան եէթիրիւր նանի,

Չէշմէսի բրմազի եօզ տուր
 հաճէրտէն աիւ մէքեանի,
 Ալլահա էմանէթ օլսուն
 Փաթրիք իղէ իռ հպանի,
 Հատտէն աշբբը կիւղէլ տիր
 իլի Գուտսու շէրիֆին:
 Աիւմէ ալէմ հասրէթ շէքէր
 կիւղէլ իսմ ու ատընա,
 Հէր քիմ կէլիւպ կէօրիւր իսէ
 միւշթադ օլսը տատընա,
 Քիմ քի կէօրիւր այրը աիւշէր
 հէր տէմ սալար էատընա,
 Սըտդ իղէ զիյարէթ էտէն
 իրիշեր միւրատընա,
 Մաղըրդ մէշրիգտէն կէօրիւնիւր
 տաղի Գուտսու շէրիֆին:

Ը .

Սորբ Յարր-Բիւն Իւլէրինէ :

Ը Ի Ռ Թ գըլամ եէթիշտիրիր
Միւսլթէլասըն միւրաստէ ,
Աշըգ օլան տայիմ ճէօշէր
Մէթհէ պաշլար պուրաստէ :
Շէմնէ միւշթագ տըր նիւճիւմէր
Զուար Մէսհին գասպրինէ ,
Մէսհին կիւզիտէ շէհրի
Մէսքեանի Պարի Խիւտա :
Սէնտէ սաքին օլան Հագ տըր
Քէրէմին չօգ ալէմէ ,
Իւսցիգ ֆէմէպիմ եօգ տուր
Մէզարին պուս իթմէկէ :
Սէն մէնէնտ սին լաթիֆ կիւլէ
Զիարէթճին պիւլպիւլէ ,
Սանա կէլէն տաֆ տէրուելէ
Միւսլահ պիֆէվթ գօգլանտէ :
Սիւշէրրէֆ Գասպրին պուս իտիւս
Աշգ իլէ իւղ սիւրմէկէ ,
Ճիւմէսինի նասիւս էյլէ
Պու Հագգանի ճանիպէ :

Թ. •

Տէֆա առաքել Յարութեանն ճէֆ զխաբէր
ճաշալ լէրին ի ղէրինէ :

Զար դըպէտէն չըդար Զուար
Կէլիւր սանա Զխարէթէ ,
Ճան տէրմանն սէնտէ արար
Տէօքէր կէօղտէն եաշ թիւ բապէ :

Կիրտիմ ուլու դաբուսու նաւան
Պուլտում պանա պիր կիւլիստան ,
ՕԼ Մէսիհին միւրվէթ մէքեան
Քէֆին եէրին գըլտում սէճտէ :

Կալիտու լաճ Մէրիէ մին
Պայկըն տիւ շիւպ կէօրտիւմ եէրին ,
Հաջան կէօրտիւ եէկ վէլէտին
Կէօթիւրտիլէր սիասէթէ :

Կէթիւրտի կիւնլիւքլէ եաղը
Նիսվանլէրլէ Մադգաղեալը ,
Նաղար էթտիմ օլ մէքեանը
Շաքիր օլտում պու միւրվէթէ :

Կահպուս եէրին հադ Մէսիհին
Էթտիմ սէճտէ զխարէթին ,
Փիւր բութֆ ճէմի խանէլէրին
Ա՛ֆ վէրիլիւր հէր կիւնահէ :

Սէհիմ օլան լիպաս եէրին

Պիլիմ տիր անըն Գուտտասին ,

Թէն կէօզ իլէ կէօր վէ սէվին

Շիւքր էթ Բապպինին լուծֆինէ :

() Լ միւպարէք թախթ հաճէրի

Օլունմուշ տիր մէհրապ եէրի ,

Տէսթինէ գամըշ վէրիլտի

Ազիմ սէրի թիքէն թաճլէ :

Չըգտըմ Գողգոթայ տաղինէ

Բուշիմ սիւրտիւմ մէհրապինէ ,

Պիրայի նաս խէլասինէ

Վէրտի թէնինի միհնէթէ :

Պուրտէ կէրիլտի օլ Ղանի

Մըխլանտը փայ վէ էլէրի ,

Աիւնահտէն դուրթարտը պէնի

Նազար գըլ պու մուհապպէթէ :

Պուրտէ սուրբ Խաչը տիքտիլէր

Ապ եէրինէ էօտ վիւրտիլէր ,

Սաղ պէօկրիւնիւ քի տէլտիլէր

Պագ չիֆթ փունարի հայաթէ :

Պունկիանոս փուծփէրէսին

Աչըլտը անիտէ չէշմին ,

Տին ուղըունէ վէրտի պաշին

Նայիլ օլտու շահիտիկէ :

Կիրառիմ Մէսհին թիւրպէսինէ
 Տուրաում մէլէք թաշ էօնիւնէ,
 Իւք պապ մահալինտէն էօթէ
 Սէճտէ գըլտըմ Մէզարինէ:
 Թիթրէր իւրէք հէյպէթինտէն
 Պէքճիլէրի մէլայիքաէն,
 Կէօզ դամաշըր գանտիլլէրտէն
 Շտիգը օն իքի միլլէթէ:
 Եւր Խսանըն մէսքեանի պու
 Ճէհէննէմի երգանը պու,
 Ճէվահիրլէր մէքեանը պու
 Զուար կէլիւր թիճարէթէ:
 () Լքի պուրտէ տէֆն օլունտի
 Վէֆաթինտէն գըյամ ալտը,
 Ազիզ Ռուհի ճէհէննէմի
 Երգըպ չէվիրտի խարապէ,
 Իւչ միլլէթ գըլար Գուտտասին
 Զլյնէթլի տիր թափօրլէրին,
 Ազիմ լութֆու հազ Մէվլանըն
 Եթտի նայիլ տափի պիղէ:
 Սիւպարէք պաղչէնին եէրի
 Անտէ Մէսիհ իւք կէօրիւնտի,
 Մէրիէմ անըն պաղչէպանի
 Զանն իտիւպ պաշլար միննէթէ:

Շէրիֆ խաչքն հագ Իսանըն
 Կէօրտիւք պուլունմուշ մահալին,
 Անըն իւստ Էան քիլիսէսին
 Լուսաւորիչ իսմի իլէ :

Եւ վան տէախքլէրի պուրտա
 Իսմի իքինճի Գողգոթա,
 Մահսուս տուր Միլլէթիմիլէ
 Մէհրապլէր պէնկզէր միրաթէ :

Սիւսարէք Զատիկին կիւնիւ
 Օլուր պու Էէրին տիւկիւնիւ,
 Չաղլար լուծֆ ինամ սույու
 Հէր վագըթ աբգուքէշինէ :

Ժ .

Տէֆ Գալիֆ Յարուլիւն Էլիէնէ :

Սուրբ Յարուլիւնու կէօրմէք կէրէք
 Կէօրէնլէրաէ գալմաղ իւրէք,
 Տիւնեայը թէքք Էթմէք կէրէք
 Վէլին սիզտէ կէօրիւն պարի :

Սուրբ Յարուլիւն րուհանի փաղար
 Էէլ Էստիքճէ միսկլէր գոգար,
 Քըրիստոսում անտէ կէզէր
 Կէլին սիզտէ կէօրիւն պարի :

Սուրբ Յարութիւն պաւճադ սուճադ
Մումլար եանար գուճադ գուճադ,
Եօգ տուր օնճուլայրն օճադ
Կէլին սիզտէ կէօրիւն սլարի:

Կիրտիմ գափուտան իշէրի
Հատտէ ճանըմ օլտու տիրի,
Անտէ սումուում տիլէկիմի
Կէլին սիզտէ սոնոււն սլարի:

Սուրբ Յարութիւնուն գուսլալէսի
Անտէ տիր Մէսիհին թիւրպէսի,
Կէլիս կէօրէն օլուր Մահտեսի
Կէլին սիզտէ օլուն պարի:

Օ իյնէթինէ եօգ տուր սէօղիւմ
Էշիկինէ սիւրտիւմ եիւղիւմ,
Սուրբ Գերեզման իբի կէօղիւմ
Կէլին սիզտէ կէօրիւն սլարի:

Կիրտիմ Գերեզման պաշընայ
Կէօղէրիմ տօլտու եաշընայ,
Հատէր էթտիմ գարտաշընայ
Օտա կէլսին կէօրսիւն սլարի:

Կիթտիմ տուրտում գափուսունա
Հէյրան օլտում եափուսունա,
Նասիպ օլտուն հէփիսինէ
Կէլին սիզտէ կէօրիւն սլարի:

Այժմ օլուր կիւնտիւղ կիպի
 Գանտիլլէր եանար ելլորդ կիպի ,
 Տիւրէկլէրի եալորդ կիպի
 Կէլին սիզտէ կէօրիւն սլարի :
 Իւքսէք տաղլար ալլադ օլտուն
 Ուզուն եօլլար եադլն օլտուն ,
 Նուրի կէօրմէք նասիպ օլտուն
 Կէլին սիզտէ կէօրիւն սլարի :
 Թիւրլիւ Թիւրլիւ ամպէր դօգար
 Նուր Թուրֆանտա սէնտէն չրդար ,
 Ճիւմլէ ալէմ սանա սլադար
 Կէլին սիզտէ կէօրիւն սլարի :

ԺԱ.

Տէֆ Գարո-Բէն Ի-Էլիէ :
 Տէ-Բէն , Սէ-Ֆայի :

Այժմ էօյսէմ սուրբ ԳարուԹիւնի
 Գանտիլլէրին եօդ Թասլիի ,
 Կիրտիմ շէվրէ եանլն կէզտիմ
 Պու Ճիհանտէ եօդ էրսլապի :
 Իսա սէնին կէօրտիւք եէրի
 Պիրէր կիւտիք հէփ իշէրի ,
 Էօփտիւք մէրմէր սուրբ Մէզարի
 Պունտա տրր եէր կէօք Սահիպի :

Շիւքիւր կէօղիւմ իլէ կէօրտիւմ
 Թիւրապինէ եիւղիւմ սիւրտիւմ,
 Աղէյսւպ այաղա տուրտում
 Պագմաղա էթտիւմ հիճապի :

Վըրդ տէօրթ դանտիլ միւտէմ եանար
 Օն եէտի տէ միյանտէ վար ,
 Գափուհուհն իւսթիւնտէ տիր
 Լուսաւորիչին թաալիրի :

Իւչ միլլէթ թափօր տէօնէր
 Մէզարտէն օլուպ միւնէվիլէր ,
 Հիսապօրդ դանտիլլէր եանար
 Բուհանի շաղլըդ նըշանի :

Քիւնպէթի չօդ եիւճէ ուլու
 Իչինտէ բուհպանի տօլու ,
 Ճիւմլէմիդ Խտանըն գուլու
 Իչինտէ վար պիր դաչ ճապի :

Օյնէթլի տիր ճիւմլէ եէրի
 Իչինտէ նապիլլէր վարի ,
 Կէօղիւմ իլէ կէօրտիւմ սուրբ եէրի
 ՕԼ տէմ չէքտիւմ իճթինապի :

ԺԲ .

Սուրբ Գողգոթա խչիւնէ :

Սուրբ Գողգոթա փէք հէյսկեթլի
Միւտտեմ ադար հայաթ ասլի ,
Անէ տէնտի Պէյթի ուլլահ
Հադ Մէսիհին գուրպան եէրի :

Սուրբ Գողգոթա խաչքն եէրի
Պուհտէն ճօշտու Հադ քէրէմի ,
Ղունկիանսս օլ ամանըն
Չէշմի նուրի թէղ աչքլաի :

Պուհտէ իւրեան օլտի Մէսիհ
Ազիզ գանըն տէքթիւ սահիհ ,
Հադգա եթտի իւքսէք սէտա
Ճէհէննէմի եթտի ֆէթիհ :

Եւ Հադ սահիպ միւրլէթքեանի
Աֆ եթ պէնիմ կիւնասիմի ,
Օլ միւսպրէք ադան գանկէր
Եզստ էյլէսին ճանիմի :

Ե. Գ .

Սուրբ Խաչել-Բէնի Իւլիսիէն ։

Քէլամուլահ ճէսէտիլէ

Կիւնահըմըզ հասէպիլէ ,

Խաչա չըդար րատէթիլէ

Վալիտէսի հուղուրինտէ ։

Իվիլէ Խաչը կէօթիւրտիւլէր

Իւղէրինէ եաթըրտիլէր ,

Ել ալաղըն մըխլատիլէր

Վալիտէսի հուղուրինտէ ։

Եւր էվլատը Խաչտան պադար

Գանը սէլէր կիպի ադար ,

Կիւնահըմըզ չիրքին՝ եպդար

Վալիտէսի հուղուրինտէ ։

Սաաթ տօղուղ ճումայ կիւնի

Չաղըրարագ ֆէտէրինի ,

Թէպիմ էթտի նուր Բուհինի

Վալիտէսի հուղուրինտէ ։

ԺԴ .

ՍՈՐԲ ՅԱԿԻԻ ԻՆԵՐԻԷ :

ՍՈՐԲ ՅԱԿԻՐ պիտի վանք տըր ուլու
 Քիւմէմիզոտէ անըն գուլու ,
 Կէլիւպ միւրաւո ալան տօլու
 Սիզտէ կէլիւպ անըն պարի :

Սուրբ ՅԱԿԻՐ պիտի ալայ պաշի
 Կէօրէնէր տէօքէրէր եաշի ,
 Սուրբ Յօհաննէս էօղ դարտաշի
 Սիզտէ կէլիւպ կէօրիւն պարի :

Սուրբ ՅԱԿԻՐ պիտի ալթուէն սինի
 Շահլէր Էափմըշ Էափուսինի ,
 Կէօրաիւմ շաշարմ դափուսինի
 Սիզտէ կէլիւպ կէօրիւն պարի :

Սուրբ ՅԱԿԻՐ պիտի ալթուէն Ֆէնար
 Տիւրէր կիպի մումլար Էանար ,
 Հէփ մաթլուսլին անա սուհար
 Սիզտէ կէլիւպ սուհուէն պարի :

Սուրբ ՅԱԿԻՐ ուն պատկերէրի
 Չօդ կիւգէլ աիւր րրէնկէրի ,
 Չինիտէն աիւր աիւրէքէրի
 Սիզտէ կէլիւպ կէօրիւն պարի :

Սուրբ Յակոբայ կէլմէք հիւնէր
 Կիւնահ աթէշէրի սէօնէր ,
 Վարդապետլէր թաբօր տէօնէր
 Սիզտէ կէլիւս կէօրիւն պարի :

Սուրբ Յակոբուն ազիզ պաշի
 Էօրթիւլէրի Հինտ դումաշի ,
 Ճանա հայաթ վերիւ աշի
 Սիզտէ կէլիւս եէ'յին պարի :

Սուրբ Յակոբուն հէփ եափըսը
 Չիչէքլի սէտէֆ տիր գափըսը ,
 Սըրմա կիւմիւշ տիւր էօրթիւսիւ
 Սիզտէ կէլիւս կէօրիւն պարի :

Սուրբ Յակոբ թախթ տըր նուրանի
 Սէվէրլէր գատրին պիլէնի ,
 Եիկիրմի պէշ տիր խոլթանի
 Սիզտէ կէլիւս կէօրիւն պարի :

Թիւրլիւ թիւրլիւ տիւր նամէլէր
 Շազ օլուր անի կէօրէնլէր ,
 Հասրէթ չէքէր կէօրմէյէնլէր
 Սիզտէ կէլիւս կէօրիւն պարի :

Լստուածածին պիրազ եիրագ
 Վերաիպանի գըրգ պիր այագ ,
 Շիֆայէթ գլլ պիզէ տէ պագ
 Սիզտէ կէլիւս տէ'յին պարի :

ԺԵ.

Տէֆա սուրբ Յովնի իշխանի :

Համա իւ շիւքիւր օրսուհ
 Հագ կէր տիկեարի,
 Նազար գլուորմ օլ աղիւ
 Մար Եագուպէ,
 Պուս էթարիմ թիւրապէ
 սէրիմ եիւղ եէրոնէ
 Անտէ ալէֆլէնտի
 աշգլմ աթէշի :

Հասրէթիմէ էրտիմ
 միւրատրմ աբոբմ
 Մէվլա գլամէթ էթտի
 պապլինէ կէլտիմ,
 Տէրուհիմտէ նիհան
 իւմմանէ տալպմ
 կէօղլէրիմտէն տէօքտիւմ
 դան իլէ եաշի :

Վիւնայքեարէ նատիալ
 իլէտի խիւտա
 Տէրկեաշինտէն իթմէտի
 պէնի ճիւտա :

Ախրտիմ օթաղինէ

էրտիմ միւրատա

Ճէննէթ մէքեանի

Մար Եագուպին մէղարէ :

Ղիւմէ արէմին

Հասրէթի չօգ պուհէ

Անճագ հայիլ օլուր

քիչի սըթգ իլէ :

Ջէր ու սիմ տէկիլ

փահասը ինսանէ

Լուծֆ Պարի իտէր

դըսմէթ միւրվէթի :

Լիկիրմի սէշ

մէհրապտէ նամաղը

Գըրնըր սուրը

Պատարագլէ նիյաղը :

Ջիյնէթի փաղ

վէ սէլաթին մէքեանը

Հէյրան օլուր կէօրէն

լէրին տիւ չէշմի :

Ժ.Զ.

Տէֆա սոգրի Յակոբ իւրիւնէ :

Սուրբ Յակոբ պիր աթոռ ուլու
ճիւմէմիզ տիր անքն գուլու ,
կելիւպ միւրատ ալան տօլու
Սիզտէ կելիւպ անքն պարի :

Սուրբ Յակոբ պիր գամէր փարլար
Քէպիր քէպիր մուլար եանար ,
Էլվան էլվան ճէմի թալար
Սիզտէ կելիւպ կէօրիւն պարի :

Սուրբ Յակոբ պիր շէմն նուրանի
Գալպինտէ աշգը օլանի ,
Փիւր նուր իտէր լուծֆու պարի
Սիզտէ կելիւպ կէօրիւն պարի :

Սուրբ Յակոբ օն իբիւրտէն
Իւք գան տէօքէն Հերովդէստէն ,
Յիսուսուն պատէսին իշէն
Սիզտէ կելիւպ կէօրիւն պարի :

Սուրբ Յակոբուն աղիզ սէրի
Տէֆն օլոուղի եէր սօմաքի ,
Գափուլարը սէտէֆ իշի
Սիզտէ կելիւպ կէօրիւն պարի :

Սուրբ Յակոբ պիր Թախթ րուհանի
 Մէսրուր իտէր զինէթլէրի ,
 Եիկիրմի պէշ տիր խորանի
 Աիզտէ կէլիւպ կէօրիւն պարի :

Սուրբ Յակոբայ արզու իտէն
 Խէվթ էթմէսին մէշագգաթան ,
 Բի իւճրէթ ալսըն Պարիտէն
 Սիզտէ կէլիւպ կէօրիւն պարի :

ԺԷ .

Տէֆ-տէ Յ-ի-Բ ի-լէրիէ :
 Տէ-Լան , Տէ-Լնի :

Փիւսէր իքէն չէքէր իտիմ
 Էա՛ Մար Եագուպ հասրէթին ,
 Շխաբիւր կէօրտիւմ սուրբ մէղարին
 սէյր էյլէտիմ զինէթլին :

Օյնէթլինէ կէօղ գամաշուր
 Հագ նաղարտէն սագլասըն ,
 Ագլէ ֆիքրէ հիչ սըղըշմաղ
 Թասվիրի Եօգ ալէթլին ,
 Մլէթի զէր իւ տիւրտէն տիր
 լալի կէվհէրտէն քեանի ,
 Մուէզգլին միւտէրրիսի չօգ
 իուպ իտէրլէր խըզմէթի :

Խլղմէթի զայէթտէն չօդ տուր
 իտէնի Հադ սագլասըն ,
 Կէօրէնլէր շաղ մէսրուր օլուր
 չօդ տուր Հադըն հիքմէթի :

Ժ Ը .

Տէֆա աւրէ Յաւրէ Իւլէնէ :

Ղիւմէ ալէմ հասրէթ չէքէր
 Մար Եագուսպուճն եէրինէ ,
 Նիճէ հիւնքետար նիճէ պէյլէր
 եէթմէտիլէր սըրրինէ :

Տիւ իլէ մէթհի օլունմալ
 նիճէ էթսէմ մէթհինի ,
 Պաւ շիրիմէ կիւշ իյլէյուս
 մութլու կէլիս կէօրէնէ :

Կէօրէնլէր տօղրու սէյլէսին
 սէօղլումտէ վաճ մը խիլաֆ ,
 Կաս իշինտէ պիր տախի եօդ
 շիւքիւր պիղէ վէրէնէ :

Ամ իւղէրի չօդ ատէմ վար
 չէթան եօլուն պաղլամը ,
 Կէլիւս զնարէթին էթմէղ
 թափմը տըր սիմ զէրինէ :

ՍՈՒՐԵ ԾԱՆՈՒՆԻ ԻՆՇՈՒՆԻ

ԵՐԻՓ ՄԵՎԼԵԱՐԻ ԿԵՕՐԵՆԼԵՐ
 ԵՐԵՐ ՔԻՆԼԻՆ ԴԻՆԵՐԱՄԵՆ ,
 ՍԱՖ ԽԵՐՈՆԵՆԸ ԶԻՄԱՐԵԼԹՃԻՆ
 ԵԵԼԹԻՆԻՐԻՐ ՎԻՆԻ ԼՈՒԹՖԵՆ :
 ԿԻՆՆ ՄՈՂՈՒՄԱՆ ԿԵՐՈՐ ԻՆՇ ՇԱՆ
 ՕՆ ԻՔԻ ԱԼԻՆ ՆԵՖԵՐԸ ,
 ՎԵ ԳԵՐԼԱՎՈՒՂ ՕՐԱՆ ԵՐԼՈՐՂ
 ԿԵՐԼԱՎ ՄՈՒՐՄՈՒ ԱՊՈՒՐԱՄԵՆ :
 ՕՔԵՐ ՈՒ ՂԵՄԻՆ ՀԻՆՔԵԱՐԸՆԵՆ
 ՇԱՆԼԵՐ ՍԵՃԱՆ ԳԵՐԼՈՐԵՐ ,
 ԱԼԹՈՒՆ ԱՊՈՒԽՈՒՐ ՎԵ ՄԱՐԿԵՆՆԱ
 ԱՂԻՄ ՎԵՂԵՆՆ ՍՈՒՆՄՈՒԼԵՐ :
 ՄԻՆԶԵՐԵՖ ՄԻՐ ԱՂԻՂ ՄԵՐՈՒՐ
 ՊՈՒ ՈՍԱՊԻՆԻՆ ԹԱԽԹ ՔԻՆԵՐԻ ,
 ԵՆԼԻ ՄԵՐՄԵՐ ՄԻՐԵՐ ԻՆՍԹԻՆ
 ՍԵՐԼԱԹԻՆ ՄԻՐ ՔԻՆԵՐԻ :
 ՆՈՒՐ ԵՎԼԱՐ ԳՈՒՃԱՂԵՆՈՒՆ
 ՎԱԼԻՄԵՆ ԱՊՈՒ ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ ,
 ԿԻՆՆ ՄՈՂՈՒՇՈՒ ԱՆԵՆ ՄԵՆԵՆՆԱ
 ՔԵՐԽԱՄՈՒ ԿԻՆԵՆՆ ՎԻՆԻ ԼՈՒԹՖԵՆ :

(Օրօր օրօր Յիսուս ուշուր

Օլ մահալին եկմիբոն ,

Չէր ու զէմին շաղլըղընը

Ինամ իտէր պիզէրէ :

Փանք ի բարձունըս սէմայէ

Վէ օրհնութիւն ինսանէ ,

Մէլայիբլէր պախշ էտէրլէր

Չօպանլէրին եկտիլէ :

Փէտէրուլլահ ազիզ Յովսէփ

Վէ վալիտէ Մարիամ ,

Մաղարէ անլէրէ մէսքեան

Գըրգ կիւն սագլարլէր միւտտամ :

Վէ պատէհու չըգըպ անտէն

Յիսուս Փրկիչ գուճագտէ ,

Պիր չիֆթ գումրու վէ կէօվէլւճին

Սունարլէր սուրը. Տաճարէ :

Ի .

Տէֆ— — — — — ծնունդ իւլէրիէ :

(Օրնունդ քիւլիւք պիր շէհիր տիր

Մէօիհին տօղտուղու եէր տիր ,

Ինսանլէրին հէփ հասրէթի

Կէօրտիւմ մէվլուտ մըսուր եէրին :

Յիսուս Գրիստոս անտէ ասղտու
 Իւջ փատիշահ կէլեայ կէօրտիւ ,
 Աղիմ փեշկէշէր վէրիւտի
 Կէօրտիւմ մէվլուտ մըսուր եէրին :

Լշիկի տիր սիւտ մէրմէրտէն
 Պէշիկի լալ իւ կէվէրտէն ,
 Եօրթիւսի Հինտ ու Եէմէնտէն
 Կէօրտիւմ մէվլուտ մըսուր եէրին :

Փատիշահէր Հինտ Եէմէնտէ
 Կէօրտիւլէր պիր երլորդ կէօքտէ ,
 Տէտիլէր նուր տօղմուշ եէրտէ
 Կէօրտիւմ մէվլուտ մըսուր եէրին :

Երլորդ իջէ պիր վալիտէ
 Նուր էվլատը դուճաղինտէ ,
 Եօլա չըդարլար անիտէ
 Կէօրտիւմ մէվլուտ մըսուր եէրին :

Հերովդէսէ տախիլ օլուպ
 Վէրտէ տօղտու տէյու սօրուպ ,
 Սօնկրա երլորդ իլէ պուլուպ
 Կէօրտիւմ մէվլուտ մըսուր եէրին :

Սուրբ Ծընունդա իրիշտիլէր
 Իւջ փատիշահ պիր կիրտիլէր ,
 Պաղտասարիլ Մէլքոն Գապար
 Հուլուրէ պաշ էնտիրտիլէր :

Իւջ Թիւրիւ փեշկէշ վերտիլէր :

Ալթուն պուհուր աօիլպէնալէր ,

Տէօնիւպ անտէն շաղ կիթտիլէր :

Սուրբ ծընունդու վաղ էթտիլէր :

Նէ սաաթ քի քրիտոս տօղաու

Իւսթիւնէ նուր սաշպան օլտու ,

Հըրեշտակլար կէօրտէն էնաի :

Փանք ՚ի բարձունա անտէ տէնաի :

Հէփ չօպանլար իշիթտիլէր :

Պու նէ սէտա տըր տէտիլէր ,

Գուղու փեշկէշ կիթիւրտիլէր :

Սէճաէ դըլուպ շիւքք էթտիլէր :

Սէրիէմ Յօլսէփիլ պէրապէր

Պիր մաղարօյէ կիրտիլէր ,

Քառասունքու սաղլատիլէր :

Ինսան իւղիւ կէօրմէտիլէր :

Քառասունքու պիթիւրտիլէր

Պիր շիֆթ կէօվէրճին ալարլէր ,

Սուրբ Տաճարա կէօթիւրտիւլէր :

Միւճիւղաթլէր չօդ կէօրտիւլէր :

Սէրիէմ անէ վալիտէսի

Գուճաղընտէ տիր տանէսի ,

Կէօք իքէն քէնտի հանէսի :

Շիմտի մըսուր տիր լանէսի :

Օրնունդտա վար էլլի տիրէք
Հէր պիրի պիր թիւլիւ բրէնի,
Անտէ դապուլ օլուր տիրէկ
Կէօրտիւմ մէվուտ մըսուր եէրին:

Ի Ա.

Քրիստոսն ալիկ Տնօրէնութիւն էլլի:

Եարատան Հադ նազար էթտի
Հաղլէթի Ատէմի վար էթտի,
Ղէ էմրի նութգ Բապականիլէ
Ճէմի տիւնեա թէքմիլ օլտու:

Եարատըմը նէպատէթի
Հադ ինսանա թէպիւմ էթտի,
Քէզա ճէմի վարըդլէրի
Թաաղլիմլէրլէ անէ վէրտի:

Պադաթ անէ թէնպիհ էթտի
Պու սէճէրտէն եէմէ տէտի,
Սատադաթլէ կէր դալըրսէն
Միւտայիւմ սէն եաշա տէտի:

Իմտի իայըն իպլիս շէթան
Ղայէթ իֆրաթ գըսգանճըգտան,
Պունա թահմիլ էտէմէյիւպ
Ինսանը տուր էթտի Հադտան:

Տիւշտիւ օլտէմ հաղորէթի Ատէմ
 քէնտի պիւթիւն շէօհրէթինտէն,
 Եիսիր օլտու կիրտի զէմէ
 Վէ իպլիսին Թահթ հիւքմիւնէ :

Սարգ օլունտու անտէն սօնկրա
 Քի Թէն ալա Մէսիհ մէվլա,
 Մէֆիլ ինսան Թապիէթինի
 Եասրըրդտէն գուրթարմաղա :

Իւք էվլէլ Մուսա փէյղամպէր
 Պու Հագգա եազուր քէլիմէր,
 Քէզա Դանիէլ վէ Եսայի
 Վէ հէմ տալի հէփ Նէպիլէր :

Նէպիլէրին հէփ քէլամը
 Քի օլունուր դըրտաթը,
 Մէսիանըն տօղաճաղը
 Շիմտի օլտու Թէքմիլասթը :

Սարիամըն իւք վէթանը
 Նոզարէթ տիր շիրին շէհրի,
 Քէմալիյէթէ լաթիֆ աղիզ
 Վէ փիւր զիյապիլ լուծֆու Պարի :

Սէլէք իրաւ Հագտան օլտու
 Վէ միւթտէյի անէ սուհսու,
 Տէտի շահ օլ եւ միւֆէրրիհ
 Եւ միւմթէլի հիւսնիւ քիւլլիւ :

Տէվապ էթտի Մէրիէմ անէ

Պիլմէմ տէտի պէն տաճա էր,

Վէ նէ վադըթ քի ֆէհմ էթտի,

Քէլամուլահ էնտի անէ:

Կէօքտէ երտըղ իզհար օլտու

Մոկ շէհրիսէ մալիւմ օլտու,

Կիւն տօղուշու թարաֆընտէն

Իւշ ալիմէր ոահի օլտու:

Չօդ ճէմիսէթլէ կէլտիլէր

Երտըղը նըշան թուլթուլէր,

Հասրէթլէրնէ դափուշտուլէր

Ազիմ փէշկէշ տէ սուհտուլէր:

Միւրատլէրնէ քի էրտիլէր

Սէճտէ դըլուպ շիւքր էթտիլէր,

Սիզտէ միւրատ ալասընըղ

Մէվուտ էէրին կէօրէսինիզ:

ԻԲ.

Սորբ Ասորի-ճաճին Ի-ղէրիէ :

Ս ԱԼԻՏԵ Սուլթանըն շիրին կիւշ խտին
Միւտտէմ գինտէ կիւշի Մարիամ անէնին ,
Ճիհանէ կէլմէմիշ պէշլէ պիր վէլի
Մէլէքտէ Էօգ Էշի Մարիամ անէնին :

Փաղկէթլէ տօղտու ասրլի զաթը
Ալէմէ Էթիշիր չօգ միւճիւզաթի ,
Մէվլայէ խուպ կէչէր հէր շէֆաաթի
Պիր տախի Էօգ Էշի Մարիամ անէնին :

Տէրունինտէ հիշ սէքքէշլը կէօրմէտի
Նամաղին աստրինտէ դաշրա սալմատի ,
Քեաղիս սէօղիւ տիհանինէ ալմատի
Միւմինլըքտէ իշի Մարիամ անէնին :

Սէրունի տէր Խիւտա տիւնէպի տիւզտի
Չար նէպի Ինճիլտէ մանասըն Էազտի ,
Օթուղ իւշ Էրլ ֆանի ճիհանտէ կէզտի
Ալթմըշ իւշ Էրլ Էաշի Մարիամ անէնին :

Նաղսը գըլ սէն պիղէ Էա՛ պիքիր անէ
Սէն միւպարէքսին նիսվանլէր իշինտէ ,
Շէֆաաթ Էյլէ Մէսիհ Էվլատընէ
Սէճտէ գըլան իշիւն աղիղ Թիւրպէնէ :

Տէֆա սորբ Աստուածածին իւղէրէն :

Աստուածածին կոյս Մարիամ

Սէնսին Էֆէնտիմ տօղուքան ,

Կիւնահ բեարելիի գայրքան

Աստուածածին կոյս Մարիամ :

Աւաղանտան արդար տօղտում

Կիւնահ իջինտէ զարդ օրտում ,

Պէն տէրմանի ունաէն պուլտում

Աստուածածին կոյս Մարիամ :

Հատտէ տիւշտիւմ ինկէր ճանլմ

Ետ նիճէ օլուր պէնիմ հալլմ ,

Ղայէթ նաչար օլմուշ օրտում

Աստուածածին կոյս Մարիամ :

Աղայայլմ կիւլմէեէյիմ

Կէօղիւմ եաշըն սիլմէեէյիմ ,

Սանա մալիւմ էյլէեէյիմ

Աստուածածին կոյս Մարիամ :

Կէօղիւմաէն գանլը եաշ ագար

Ճիւմլէ ալէմ սանա պաղար ,

Սէն տիլէրաէն պիլլէ եէթէր

Աստուածածին կոյս Մարիամ :

Գութական օլայրմ պէն սանա
 Նազար էյլէ պագ գուլունա,
 Տիլէ Փատիշահ օղլունա
 Աստուածածին կոյս Մարիամ:

Ի Դ .

Տէֆ-սուրբ Աստուածածին իւլէլիէ :
 Տէ-Լան, Աարսաի իօլմ :

Ի խիթիտա կէօքտէն պիր մէլէք էնաի
 Կէօրտի նուր տիտարը Մէրիէմ անէնին ,
 Հագըն տիհանինտէն սէլամը վէրտի
 Ալուր ֆէհմ իգրարը Մէրիէմ անէնին :

Իգրարընը ալուր կէօյէ չէքիլտի
 Մէրիէմին իւստիւնէ լուծֆու սալըլուր ,
 Եէրտէն կէօյէ նուրտան տիրէք տիքիլտի
 Կէօթիւրտի խապէրի Մէրիէմ անէնին :

Խապէրինի մէլէք Հագա կէօթիւրտի
 Տօգուզ մահ վէճ կիւն մսլթլու պիթիլտի ,
 Նուրտան նուր փիւսէրի Տօղտու կէթիլտի
 Բիւշան օլտու եիւրէկի Մէրիէմ անէնին :

Տաղըլար էֆքեարի՝ սարուր փիւսէրի
 Մէսրուր օլտու կիւլտի էօլտի Հագ պարի ,
 Տէօթ փայինէ սիւրտի եիւզ իլէ սէրի
 Խա էմոի շիրի Մէրիէմ անէնին :

Շիրի մէմէտէն էմտի՝ եէտի սլարինի
Թէսլիմ էթտի Խիւտա ճիւմէ վարինի ,
Մըսրտէ իլէտի խուպճէ եէրինի
Շէտիտլէնտի շաղը Մէրիէմ անէնին :

Կէօքտէ մէլայիբլար շաղ օրոտլէր
Իւչ հիւնքեարլէր խապէրինի ալտըլէր ,
Երտըղ իլէ կէլիւպ եէրին պուլտուլէր
Հիւնքեարլէր հիւնքեար Մէրիէմ անէնին :

Հիւնքեարլէր իշէրի պիրէր կիրտիլէր
Իւչիւտէ իւչ թիւրլիւ Հաղը կէօրտիւլէր ,
Պիրի պիրինի սօրուպ խապէր վէրտիլէր
Սէյր էթտիլէր եէրի Մէրիէմ անէնին :

Կէրինի կէօրտիւլէր շօլ Խալուլահն
Միւճիղաթը չօդ տուր դանի Ալահն ,
Էօփտիւլէր փայինի օլ շահլէր Շահն
Կէօրտիւլէր սէթթարը Մէրիէմ անէնին :

Սէթթարըն մէթտարի իլէ տինտիլէր
Փէշկէշէրին վիրիւպ կիրու տէճնտիւլէր ,
Եօլա տիւշիւպ տիւլտիւլէրէ պինտիլէր
Օրոտլէր թիւճճարը Մէրիէմ անէնին :

Թիւճճար կիպի տաղըթտիլէր շիքեարք
Հէրքէս արղուլէտի քէնտի շէհրի ,
Չէքտիլէր տէօքտիլէր գաթար պէհարի
Պիլտիլէր սրրըրը Մէրիէմ անէնին :

Նիհան պիր սրբ խոր կէլտի ճիհանէ
Սէտի կիթտի Հինտիսթանէ Եէմէնէ ,
Հագ տիհանտէն պիր սէս կիթտի տաւանէ
Եէթտի պիզէ ճարը Մէրիէմ անէնին :

Ղար էթտի Ղաղարա՝ տիրիլթտի Խիւտա
Շէլթանըն կիւշինէ տիւշտիւ պիր սէտա ,
Քէրիէմ էթտի պիզէ Եէթտի խմատա
Պիրտէ Եօզ ույարը Մէրիէմ անէնին :

Ույարը Եօզ պիրտէ սէջլէնիր պիր աւ
Տամանտէ խլիլսլէր իյլէտիլէր տաւ ,
Հագ սագէրտէն պիզի իյլէտի էզատ
Կէօրտիւնիւղ Հիւնէրի Մէրիէմ անէնին :

Հիւնէրի Եէթիշիւր Եօխաուլուպայէ
Խա կիթտի կիրտի Յորդանան չայէ ,
Միւճիզաթ իյլէտի ճիւմլէ տիւնէպէ
Չաւաը միւնէվիլէրի Մէրիէմ անէնին :

Միւնէվիլէր Մարիամըն շիրի սէջլէտի
Աշգըն տէրեատընի նիհան պօլտտի ,
Լայրդլարա Մէվլա գըսմէթ էյլէտի
Կէօրտիւլէր աղիզ մէզարի Մէրիէմ անէնին :

Վալիտէ Սուլթանըն շիրին կիւշ խտին
Միւտէմ ղինտէ կիւշի Մէրիէմ անէնին ,
Ճիհանէ կէլմէմիշ պէջլէ պիր վէլի
Մէլէքտէ Եօզ էշի Մէրիէմ անէնին :

Պաղիկէթլէ տօղտու աարլը զաթի
Ալէմէ եէթիշիւր չօդ միւճիզաթի ,
Մէվլայէ խուպ կէշէր հէփ շէֆաաթի
Պիր տախի եօդ էշի Մէրիէմ անէնին :

Ի Ե .

Սուրբ Յովնէնէն Ռալլուրիէն :

Հերիֆ մէվլուտի Հաննէ աղիզին
լանազիր տիր ,
Կէօրմէյէ անի ճիւմէ Զուարլար
միւնթազիր տիր :
Սէսիհի թէմիտ խտէն աղիզին
մէվլուտու պու ,
Նէպիլէր ուրի Կնալիալէրաէ
եէք լէզիր տիր :
Օէր ու զէմինին եարատան
շահլարլն Շահլնա ,
Պու տօղան մաասու մ օլ պիֆէվթ
Հիւնքեարէ վէզիր տիր :
Իստէ միւրատլն էյ Տաւուտ օղլու
պու Ազիզտէն ,
Գուլունա միւրանա վէրմէք իշիւն
Հադտան նազիր տիր :

Ի Զ .

Այլ Երեսանէ՛մ Ի շէրին օծն պէյլ :

Արդու իտէն կիտէր Գուտտուն
Եօքունա ,

Դըյար ճանա ըրըզդընա
մալընա

Սուրբ Յակոբ տէ գարշու կէլի
գուլունա :

Այու հայաթ ճօշուպ չաղար
վէ ագար

Կիւնահքեարլէր կիւնահլարլն
հէփ եայգար ,

Գուտուտտան պրըլան քէնտինի
եագար :

Հիչ սէվմէյէն Գուտսի վա՛ր մի
աիւնեատէ

Արասան պիր գուլ պուլունմազ
ալէմաէ ,

Կէօրէնլէր աշգի հագգ իլէ
էօկմէտէ :

Ի՛նչ վալիտէ Սուլթան բահմէթ
սէն պանա ,

Տուան կէջէր շահէր Շահի

օղլունա

Նասիպ թէքրար օլամ սուրբ

Գերեզմանա :

Պէն Գուտուտուն ալլալարըմ

աղէրիմ

Կիճէ կիւնտիւղ տէրունիմի

տաղէրիմ :

ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ

Ի ՎԵՐԱՅ ՍՈՒՐԲ ՈՒԽՏԱՏԵՂԵԱՑՆ

ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԻ

Ի ԷՐԱՅ ՍՈՒՐԲ ՀՐԵՂՈՒԹԱՅԻՆ ԺԱՆԻՅՆ ՀԱՅՐԵՑ :

ՍՈՒՐԲ ՀՐԵՂՈՒԹԱՅԻՆ ՎԱՆՔՆ ԺԱՅՐԱՅԻՆ՝ ԱՆՆԱ ՔԱՀԱՆՈՅԱՅԻՆ ԻՍԼԱՆՆԵՐՆ Է , Լ ԵՄԵՆԻՆ ԲԱՆԱՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ : ԱՆԳ Է ՁԻԹԵՆԻ ՍՈՒՐԲ ԾԱՌՆ՝ ԸՆԴ ՈՐ ԿԱՅԵԳԻՆ ՂՏԷՐՆ ԺԵՐ : ԵՂԵՂԵԳԻՆ ՎԵՐ ԽՈՐԱՆՈՐ ՂԱՐԴԱՐԵԱԼ Է .

1. ԱՆԳ ԽՈՐԱՆՆ ՀՐԵՂՈՒԹԱՅԻՆ
2. ՍԵՐՈՎԷԻԿ } ԵՐԿՈՍԻՆ ԿՈՂՄԱՆԱ
3. ՔԵՐՈՎԷԻԿ } ԱՆԳ ԽՈՐԱՆԻՆ :
4. ՍՈՒՐԲ ՀՈՒՎԻՍԻՄԵԱՆԵՅ ԽՈՐԱՆՆ ԵՄԼԱՆԴԱՏՈՒՆՆ :
5. ՍՈՒՐԲ ԲԱՆՈՒ ԽՈՐԱՆՆ 'Ի ՀԻԼՍԻՍ :
6. ՍՈՒՐԲ ՉԱՐՀԱՐԱՆԱՅ ԽՈՐԱՆՆ 'Ի ՎԱՆԻՍՆ :

Ի ՌՁ սո-րբ Յարո-րեան Աշխարհամարան
Տաճարի եղեալ Ուխտաբեղին :

1. Սարսափելի սուրբ Գողգոթայն և
խորանն և պատսուեալ Վէմն է այժմ՝
Յո-նայ :

2. Լնդ՝ սուրբ Տարածման տեղին և
երկու խորանքն՝ Լափինայ :

3. Սուրբ Գողգոթայի առաջին դուռն
և խորանն՝ Լափինայ :

4. Քրիստոսի Փռչ պսակի մատուռն
և խորանն՝ Յո-նայ :

5. Սուրբ Լուսաւորչի եկեղեցին՝ Հայոց,
յորում կան երկու խորանք , յանուն
սուրբ Լուսաւորչի և սուրբ Արարպետի :

6. Սուրբ Հեղինէ դշտցի լուսամու-
տըն՝ Հայոց :

7. Սուրբ Խաչգիւտն և խորանն՝ Լափինայ :

8. Քրիստոսի հանգերձից բաժանման
մատուռն և խորանն՝ Հայոց :

9. Ղզնկիանոս հարիւրապետի մա-
տուռն և խորանն՝ Յո-նայ :

10. Քրիստոսի երկորդ Բանան՝ յորում
կան երկու խորանք՝ Յո-նայ :

11. Սուրբ Պարտէզն և խորանն՝ Լապինայ:

12. Փոքրիկ Եկեղեցին յանուն սրբոյ Կուսին՝ Լապինայ . յորում է և մասն Սեան՝ ընդ որ հապեցին զՔրիստոս:

13. Յարեւելս առաջի Քրիստոսի սուրբ Գերեզմանին փառաւոր Տաճարն՝ Յոնայ:

14. Սուրբ Կենսատու Գերեզմանն Քնի՝ Հայոց, Յոնայ, և Լապինայ . յորում է և

15. Սուրբ Հրեշտակի կանգնած քարն:

16. Փոքրիկ Եկեղեցին և խորանն՝ կից սրբոյ Գերեզմանին՝ Խիպոն:

17. Յովսեփայ Արեմաթացւոյ գերեզմանն և փոքրիկ Եկեղեցին և խորանն՝ Հայոց:

18. Սուրբ Իւղաբերից խորանն՝ Հայոց:

19. Սուրբ Աստուածածնի Ութաթափման տեղին՝ Հայոց:

20. Աստի սանդխտէք ՚ի վեր՝ մեծ վերնատունն՝ Հայոց . յորում կան երկու խորանք . Աւագ խորանն՝ Խաչելուժեան, և Երաշխաւոր սուրբ Աստուածածնի խորանն:

21. Սուրբ Պատանաւորին՝ Հայոց, Յոնայ, և Լապինայ . Երկրպագելի միայն:

22. Այժմ՝ նախահօր գերեզմանն , և խորանն 'ի ներքոյ Գողգոթային՝ Յոնայ :

23. Աստ է և Մեղքիսեղեկ քահանայի գերեզմանն՝ ըստ Աւանդութեան :

24. Եւ թագաւորաց գերեզմանքն՝ առ որմով տաճարին Յունաց՝ հանդէպ Պատանատեղւոյն :

25. Սուրբ Յարութեան արտաքին մեծ դրան պատառեալ Սիւնն :

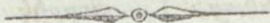
Յարտաքին գաւթի սրբոյ Յարութեան տաճարին է փոքրիկ եկեղեցին Մեր՝ յանուն սրբոյն Յովհաննու աւետարանչի , որ յատուկ Ուխտատեղի է վասն մարմարիոնեաց Սեան՝ ընդ որ կապեցաւ Փրկիչն մեր : Ունի երիս խորանքս , Յովհաննու աւետարանչի , Հայր Աբրահամու , և սուրբ Չարչարանացն Քրիստոսի :

Աստ է և եկեղեցին Խփուոյ , և Հայր Աբրահամու վանքն , և Տեառնեղբայր սուրբ Յակոբայ փոքրիկ եկեղեցին Յունաց՝ ընդ որ ելանեն և 'ի մեծ վանսրն իւրեանց :

Ուխտատեղի է Մեղ և սուրբ Գէորգայ եկեղեցին Խփուոց, և վանքն Ասորւոց : որ ըստ Աւանդութեան՝ էր տունն Մարկոսի աւետարանչին : Յերկոսին 'ի սոսա Պատարագէն մերայինք մի անգամ 'ի տարւոջ :

Գոյ ևս Յովակիմոյ և Աննայի տունն , բայց այժմ Լատինք գնեցին զբոլոր վանս :

Իսկ Պրոպատիկէ աւազանն՝ Լքեալ և յամայիս թողեալ է :

Արքայոյ սրբոյ Երոստէ՛թի եղեալ Ուխտատեղի՝
և երէ-եւի յիշատակոյ վայրսն :

1. Սուրբ Փրկչի վանքն մեր , որ էր տունն Կայիափոյ քահանայապետի : Աստ է երկրորդ Բանտն Քրիստոսի , աստ ուրացաւ Պետրոս զՏէրն , աստ է և Քլքրիստոսի սրբոյ Գերեզմանի գրան կափարիչ վէմն , որ քարն է Աւագ սեղանոյն :

Վանքս այս՝ բաց 'ի Տաճարէն , նորոգ կառուցաւ գեղեցիկ և չքնաղ յօ-

ընտանածովք ՚ի Թուրին Փրկչին 1849 ,
յերրորդ ամի Պատրիարքութեան Կիրա-
կոսի Արքեպիսկոպոսի Երուսաղէմացւոյ :
Պաւլիթ որբոյ Վանուցս է գերեզմանա-
տուն Պատրիարքաց և Աւագ լուսարա-
րաց և այլ ևս նշանաւոր կարգաւորաց :
Իսկ արտաքոյ վանիցս յարեմուսս կոյս՝
է գերեզմանատուն ընդ հանուր քրիս-
տոնէից :

2. Սուրբ Սիսն վերնատունն , ուր էջ
Հոգին սուրբ յԱռաքեալս . բայց է ՚ի
ձեռս Տաճկաց : Ըստ են Դաւթի մար-
գարէի և Սողոմոն արքայի գերեզմանքն՝
անմատչելի ՚ի քրիստոնէից :

3. Սրբուհւոյ Ատողածածնի սրով-
բէասպաս գերեզմանն՝ Հայոց և Յու-
նաց : Ի մէջ Եկեղեցւոյս է Հայր Յով-
սէփայ գերեզմանն ՚ի ձեռս Մեր , և
Յովակիմայ և Աննայի գերեզմանքն ՚ի
ձեռս Յունաց : Եւ Աւագ խորանն Մեր՝
որ է կից յորմն սուրբ Ատողածածնի
գերեզմանին . Ասորւոյ և Խիսուոյ Պա-
տարագամատոյց խորանքն՝ Մեր . և ե-
րեք խորանք ևս Յունաց :

4. Լ'ըտաքոյ սրբոյ Աստուածածնի Տա-
ճարին յարեւելք կոյս է պրն՝ ուր նըն-
ջեցին Առաքեալք , և տեղին՝ ուր մատ-
նեցաւ Քրիստոս Տէրն մեր , և է 'ի ձե-
ռքս Լատինաց :

5. Ս'երձ են աստ և Պարտէզն՝ ուր
աղօթեաց Փրկիչն .

6. Եւ տեղին՝ ուր աղօթեաց Սրբու-
հի կոյսն 'ի ժամու քարկոծման սրբոյն
Ստեփաննոսի :

7. Եւ քարկոծման վայրն սրբոյն Ստե-
փաննոսի նախաւկային :

8. Տեառն եղբօր 'նահատակման տե-
ղին՝ Մեր . որում մերձ են՝

9. Ս'արգարէից գերեզմանքն և Աբի-
սողոմայ արձանն :

10. Ըստի 'ի վայր՝ Սելովամայ աղ-
բիւրն :

11. Ըբբայ հորն , որոյ յորդութիւնն
նշան է բարեբերութեան այնր տարւոյ ,
և պատահի մի անգամ 'ի միջոցի երկոյ
կամ չորից ամաց :

12. Ղ'առնեքն՝ որ են հին գերեզմա-
'նասունք ստորերկրեայք :

13. Սղոցման ծառն Եսայի մարգարէի, և նորին գերեզմանն :

14. Սուրբ Համբարձման լեռնն ձիւթենեաց, ուր երկիցս 'ի տարւոջ Պատարագ մատուցանի, 'ի Տնտեսի կիւրակէի՝ և 'ի Համբարձման :

15. Սրբոյ Ղազարու գերեզմանն :

16. Քրիստոսի նստեալ տեղին, ուր Մորիամ և Մարթայ ընդառաջ գնացին :

17. Սամիսոնի աղբիւրն :

18. Լբիմեւբայ՝ վաթսուռն և ութ տարի ննջեալ տեղին :

19. Կողմայի և Դամիանոսի գերեզմանքն, որ է Եկեղեցի՝ Յոնայ :

20. Խաչավանքն՝ Յոնայ :

21. Փիլիպպոսի Առաքելոյ աղբիւրն՝ Հայոց :

22. Սուրբ Յօհաննու Կարապետի ծընդնդեան տեղին և վանքն՝ Լաթինայ. և նորին Անապատն :

23. Սուրբ Եղիայի վանքն՝ Յոնայ :

24. Եւ Ռաքելի գերեզմանն՝ Հրէից :

Բեթլէհէմ քաղաքն, ուր է մեծաւ կոռոյց և սիւնադարդ Եկեղեցի, և 'ի

մէջ նորա պըրն (Տաղարայն) ուր ծնաւ
Քրիստոս Տէրն մեր Փրկիչն աշխարհի ,
և է 'ի ձեռս Հայոց և Յունաց . իսկ
Մուռըն՝ որ 'ի նմին պըրի , պիմ է Լա-
տինացւոց . անդ է և գերեզման նա-
խամօրն Եւայի :

Երեքին վանքն Հայոց , Յունաց և Լա-
տինաց : Եկեղեցին Մեր որ 'ի նմա՝ զար-
դարեալ է չորս սեղանովք :

Հովուաց տեղին՝ իբր կէս ժամ հե-
ռի 'ի Բեթլէհէմէ յարեւելք , ուր 'ի
ծննդեան Քրիստոսի՝ հրեշտակք երեւ-
եալ , փառք 'ի բարձունս ասացին :

Սուրբ Գէորգայ վանքն՝ Յունաց :

Հայր Սաբայի վանքն՝ Յունաց :

Ի սուրբ Երոստէմէ հեռի եղեալ պեղեմն :

Սուրբ գետն Յորդանան՝ երկոտա-
սան ժամ :

Քրիստոսի փորձութեան Լեառն
և Երիբով՝ վեց ժամ :

Սուրբ Նազարէթ և լեառն Թա-
բօր՝ երեսուն ժամ :

Քրիստոսի հաց բաղմացուցեալ տե-
ղին և Տիբերական ծովն՝ երեսուն և
վեց ժամ:

Յուպէ (Եաֆայ՝) երկոտասան ժամ:
ուր է սուրբ Նիկողայոսի վանքն՝ Հայոց:

Սէմէ՛ ինն ժամ. յորում է սուրբ
Գէորգոսի վանքն՝ Հայոց:

Գոն Թէպէտ և այլ Ուխտատեղիք՝
Թէ՛ ՚ի ներքս և Թէ՛ արտաքս սրբոյ քա-
ղաքիս Երուսաղէմի, բայց աստ միայն
գլխաւորքն և երևելիքն յիշեցան. որոց
ամենեցուն շնորհիւ՝ տեսութեան և եր-
կրպագութեան, և հուսկ յետոյ վերնոյն
Երուսաղէմի և երկնից արքայութեանն
ժառանգութեան՝ և լուսոյ երեսացն իւ-
րոց վայելման, զամենայն հաւատացեալս
անուան իւրոյ Տէր Յիսուս արժանիս ա-
րասցէ. որում փառք և երկրպագու-
թիւն յաւիտեանս. ամէն:

ՅԼՆԿ ԳՐՈՑ

Ի Տղարանի սրբոյ Յակոբէանց :

Ըղծածամատոյց Սրբազան տեղեաց :

Բացատրութիւն Հրաժարման և զղջման և առաւօ-
տեան երգոյ Շնորհաւոյն :

Գովառանք՝ նոր տիպ : - Նոյնն՝ հին տիպ :

Գործք Առաքելոց :

Երեւոյթ կրից :

Եփրեմ խաբին , Բ . Տիպ :

Զանազանութիւն հինգ դարուց . Պատմութիւն հին և
նոր կտակարանաց՝ Տաճկերէն լեզուաւ , երեք հատոր :

Թանգարան խրատու , Բ . Տիպ :

Թափարի տեսրակ՝ Տարեկան : - Նոյնն՝ Շաբաթական :

Խորհրդածութիւն՝ սրբազան պատարագի . Արարեալ
սրբոյն՝ Ներսէսի Լամբրոնացւոյ :

Խորհրդատեար :

Կտակագիր հոգեւոր բանից :

Համապատուութիւն երկոտասան Առաքելոց , Բ . Տիպ :

Հայելի վերաց . Զափարեբախի ՚ի վրէճ մահացու մեղաց :

Հեղերէն խաչաճիւղ :

Մատենագրութիւն նախնեաց :

Մեկնութիւն թղթոյն Եփեսացւոց :

Մեկնութիւն Յայննութեան Յովհաննու աւետարանի,
ի Ներսէսի Լամբրոնացւոյ :

Յովհաննէս կաթողիկոս . Պատմութիւն հայոց :

Յովսէփ գեղեցիկ :

Ուսումն բարուց , գործ Փրանկիակոսի ոտաւէի . Թարգ-
մանեալ յատաղական լեզուէ :

Սաղմոս միջակագիր :

Ստորագրութիւն , Երուսաղէմի պատմութիւն :

Տանկիլ . Տեղագրութիւն Երուսաղէմի :

Տարեբք իմաստասիրութեւն , Թարգմանեալ յատաղակ :

Տեսչութիւն հովուական :

Տեսչութիւն ճառօրէն , ճառ Հաղորդութեան :

Տրամարանութիւն . Պատուելի Գրիգորի փէշտօնաւորման :

Քերական նորաձեւ , հատոր Ա . և Բ :

1013

0024409

1013

